

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

NOVA FRANCOSKA VLADA SESTAVLJENA

Po celonočnih pogajanjih je Chautemps sestavil vlado iz radikalov radikalne levice in levičarskih republikancev — Nova vlada ima samo prehodni značaj

Pariz, 21. februarja. Po včerajšnjih celodnevih pogajanjih mandatarja Chautempsa s predstavniki posameznih parlamentarnih frakcij je sredi izjeda, da Chautemps ne bo mogel sestaviti vlade ter da bo moral vrniti mandat. Položaj je bil skrajno nejasen. Po noči pa je nastopil popoln preobrat. Chautemps je po posvetovanju s svojo skupino ob 7. zvečer odšel k predsedniku republike in mu podal poročilo o svojih dotedanjih razgovorih. Ostal je pri predsedniku skoraj dve uri, zaradi česar se je splošno mislilo, da bo že pri tej priliki vrnil mandat. Kakor pa se je naknadno zvedelo, je predsednik republike glede na to, da Tardieu odločno odklanja ponovno sestavo vlade, naprosil Chautempsa, naj nadaljuje svoje razgovore in čimprej sestavi vlado, ker narekujejo važni državni interesi, da se kriza vlade reši čimprej. Glede nato je Chautemps vso noč nadaljeval svoja pogajanja s predstavniki radikalov, levičarskih republikancev in radikalne levice. Pogajanja so trajala do 5. jutraj. Chautemps je po dolgotrajnih razgovorih končno se-

stavil vlado, ki pa ima več ali manj provizoričen značaj, ker posamezni kandidati še nimajo pristanka svojih skupin. Danes popoldne je predstavil predsedniku republike člane bodoče vlade, ki je sestavljena takole: ministrski predsednik in notranje zadeve: Chautemps, radikal, pravosodje: Steeg, radikal, zunanje zadeve: Briand, levičarski republikanec, vojska: Rene Desnard, bivši francoski poslanik v Rimu, radikal, mornarica: Albert Sarraut, finance: senator Dummoulin, ali Lamoureux, oba radikala, prosveta: Daladier, radikal, trgovina: Durand, radikal, kmetijstvo: Queuille, radikal, kolonije: Pietri, levičarski republikanec, socialno skrbstvo: Louchet, levičarski radikal, pošta in brzojav: George Bonnet, radikal, zrakoplovstvo: Laurence Eynac, levičarski radikal.

pokojnine: Ricolfi, levičarski republikanec. Razen tega je imenovanih še določeno število državnih podtajnikov. Bivši ministrski predsednik Herriot je sodelovanje v novi vladi odklonil, češ, da je preveč zaposlen kot župan v Lyonu. Novo vlado Chautempsa tvorijo 17 radikalov, 1 socialistični republikanec, 4 člani radikalne levice in 3 levičarski republikanci. Pietri, Flaminio in Ricolfi, ki pripadajo republikanski levici, bodo morali zaprositi še svoje skupine, da jim dovolijo vstop v vlado. V parlamentu se bo naslanjala na zmerno levico, radikale, levičarske republikance in na neodvisno levico. Opoziciji bodo pripadali od desnice frakcija Marina in Maginot, nadalje frakcija alžalskih demokratov, na levi pa razen komunistov bržkone tudi socialisti, ki so se načelno izrekli proti vsaki koncentraciji. Listi presojaajo sestavo nove vlade zelo pesimistično ter ji ne prerokujejo dolgega življenja.

Odpor proti sovjetskemu nasilju v Rusiji

Protesti proti verskemu preganjanju — Napadi kmetov na sovjetske funkcionarje — Ponovna konfiskacija zasebne lastnine

Beograd, 21. februarja. M. Kakor poročajo ruski emigrantski listi, nadaljuje sovjetska vlada s preganjanjem vere. V odgovor na akcijo rimskega papeža so sovjetske oblasti še poostrele svojo akcijo in odredile zaplenbo vseh nabožnih knjig, zlasti pa tudi sv. pisma, ki so jih poslale v Rusijo pravoslavna verske skupine iz Amerike. Listi tudi ponatiskujejo izjavo ruskega patrijarha, ki zanika vesti o preganjanju vere in pravi, da znači akcija rimskega papeža čisto navadno in nedopustno vmešavanje v ruske notranje zadeve, ki ga sovjetska vlada ne more dopustiti. V emigrantskih krogih dvomi o resničnosti te izjave in mislijo, da je bila izsiljena. Kot dokaz velikega in vedno bolj naraščajočega nezadovoljstva med ruskim narodom beležijo ruski emigrantski listi vesti, po katerih je bilo v zadnjih dneh izvršenih nad 600 obojestranskih napadov na sovjetske funkcionarje. Kmetje se upirajo kolektivizaciji poljedelstva in vedno bolj narašča odpor proti komunistični politiki. Politiki upravnikov v Ukrajini Hahanjak, ki je na glasno kot eden najvztrajnejših Stalinskih sodržavnikov in znan kot skrajno brezobziren in energičen mož, je te dni poročal vladi, da je položaj v Ukrajini za sovjete naravnost obupen in ni niti misliti na to, da bi se mogel v prihodnjih letih izvesti Stalinov gospodarski program. Odpor naroda narašča od dne do dne in spravlja v nevarnost vse doseganje komunistične pridobitve. To priznanje komunističnega poloma v Ukrajini od tako avtoritativne osebe, kakor je Hahanjak, smatrajo v emigrantskih krogih za dokaz skrajno nepopolnega položaja sovjetskih močev, ki mora prej ali slej dovesti do popolnega poloma. Splošno nerazpoloženje se bolj stopnjuje.

ponovno odredjena konfiskacija vse privatne lastnine. Pred par dnevi je sovjetska vlada izdala vsem podrejenim organom nalog, da se mora brezobzirno odpraviti vsaka privatna last. Oblasti imajo nalog, odvzeti ne samo posestva, zemljo in poslopja, marveč tudi vso gotovino, zlasti tuje valute, pohištvo in slično. Poslopja naj se izroče skupno s pohištvom in last in upravo delavskim organizacijam, denar in tuje valute pa državi. Kdor bi se tem odredbam protivil, se mora takoj izgnati bodisi preko meje ali pa v Sibirijo. Pri izvajanju te odredbe so sovjetske oblasti naletele na hud odpor, ki se je ponekod izpremenil v praveci upor celih pokrajin. V najbolj ogrožene kraje so morale oblasti poslati vojaštvo, da je z orožjem prisililo upornike k pokorščini. Sarajevo, 21. febr. Na pobudo tukajšnje ruske kolonije, ruskega »Rdečega križa« ter nekih drugih društev pripravljajo za prihodnje prihodnje meseca veliko protestno zborovanje proti verskemu preganjanju v Rusiji. Protestna zborovanja bodo prisostvovali vsi emigranti vseh veroizpovedi, kakor tudi sarajevsko meščanstvo. Varšava, 21. februarja. AA. Pat poročajo: O izjavi, ki jo je dal inozemskim poročevalcem pravoslavni patrijarh v sovjetski Rusiji Sergej, da je bilo zadnja leta na Poljskem odvzetih pravoslavni cerkvi nad 500 cerkva, ugotavlja poljsko ministristvo za vero, da ne odgovarja dejstvu. Zadnja leta je bilo vrnjenih katoliški cerkvi le nekaj pravoslavni cerkva, ki jih je svoji čas odvzela ruska vlada katoliški cerkvi nasilnim potom. Patrijarh Sergej žividno misli na one procese, ki jih vodi katoliška cerkev pred poljskimi sodišči, da bi dobila nazaj razne svoje nekoč iz odvzete cerkve.

Albansko zlato za Italijo

Sklenitev monetarne konvencije med Italijo in Albanijo — Albansko zlato in srebro se zamenja za papirnate lire

Beograd, 21. februarja. Povodom sklenitve monetarne konvencije med Albanijo in Italijo piše včerajšnja »Politika«: Ko se je pred par meseci vršila v finančnem odboru albanskega parlamenta razprava o dobavi sredstev za najnujnejša državna plačila, je poročevalec finančnega odbora ugotovil, da je državna blagajna po poročilu finančnega ministra prazna in ne more zadostiti obveznostim. To je bilo v glavnem vzrok, da je Albanija pristala na nove koncesije Italiji in sprejela italijansko ponudbo za sklenitev konvencije o monetarni uniji. Podpis te konvencije s strani albanskega finančnega ministra je omogočil albanski vladi, da je mogla zadostiti svojim obveznostim in odplačati zapadle obroke albanskih državnih dolgov v Italiji.

pa, ker je v Albaniji mnogo zlata in srebra v kovani denarju drugih držav, je italijanska državna banka storila vse, da spravi to zlato in srebro v svoje blagajne. Monetarna unija je bila za ta namen najuspešnejša. Sedaj bodo zamenjani napoleondorji, turške lire in srebrni denar tujih držav, ki cirkulirajo v Albaniji, za italijanske papirnate lire. To je bila vodilna ideja merodajnih krogov z one strani Jadrana, ko so računali na povečanje zlatih in srebrnih rezerv italijanskega tresora. Italija je izbrala za podpis te konvencije najugodnejši trenutek. Pokrenila je to vprašanje v trenutku, ko so se v Tirani vršila pogajanja glede regulacije albanskih državnih dolgov v Italiji. Albanska vlada ni smela izgubiti časa in tudi ni mogla postopati drugače, ker ni mogla nikjer drugod dobiti posojila, da bi zadostila svojim obveznostim do Italije. Morala je sprejeti zahteve Rima in podpisati predloženo konvencijo.

Sklenitev konvencije o monetarni uniji ni presenetila nikogar, ki je spremljal razvoj albansko - italijanskih odnosov od tiranskega pakta dalje. Ta konvencija je bila sklenjena kot logična posledica v nizu mer, ki jih je podvezla druga pogodbeni stranka v svrhu zavarovanja svojih interesov. Ze sam naslov konvencije, monetarna unija, dovolj jasno pove, za kaj gre.

Sedaj bi se morala ta konvencija izvajati, toda albanski patrioti se prav dobro zavedajo, kaj bi to pomenilo. Tudi v najbolj oddaljene kraje so prispele vesti o pravi resnici. Albanski narod že od nekdaj ni imel zaupanja v papirnati denar in je vedno skrbno čuval svoje zlato. Zato je razumljivo, da so Albanci sedaj še čvrsteje nategnili svoje pasove in da ne morejo dati od sebe niti enega samega zlatnika za papirnate italijanske novčance.

Albanija in Italija uvajata s to konvencijo enotno plačilno sredstvo ali bolje povedano, italijanski denar dobi veljavo v Albaniji. Dejansko se je to zgodilo že davno, če tudi se je narod raje posluževal srebrnega in zlatega denarja drugih držav. Baš zaradi tega

Sestanek zastopnikov jugoslovenskih mest

Zagreb, 21. febr. Vsega članom zveze mest kraljevine Jugoslavije so bila razposlana vabila z dnevnim redom sestanka, ki bo 29. marca ob 9. dopoldne v Beogradu. Na dnevnem redu so predavanja o naslednjih komunalnih problemih: podpredsednik beogradske občine dr. Stojadinović »Mesta, njihov razvoj ter značaj«, zagrebški mestni inženjer Zemljak »Urbanizem, načelnik sarajevskega mestnega finančnega odseka Cvitković »O zadolževanju občin«, podnačelnik ljubljanske občine prof. Evgen Jarc »Kakšne so naloge naših mest v njihovem kulturnem in nacionalno-kulturnem pogledu«, splitski občinski svetnik odvetnik dr. Bulić »O slovenskem značaju Splita v davni preteklosti«, državni svetnik dr. Sagadin »O položaju mest v novi upravni organizaciji in o sodelovanju mest pri reformi uprave«.

Na tej skupščini bodo imeli glasovalno pravico samo člani, ki so poravnali članarino za preteklo leto. Vsako mesto bo imelo samo en glas. Če ne pride ob napovedani uri na sestanek dovolj članov, se bo pričelo zborovanje istega dne ob 10. dopoldne. Vsi predlogi za sestanek se imajo vnositi najkasneje 14 dni pred skupščino predsedniku zveze. V posebni okrožnici, razposlani posameznim mestnim načelnikom, se naglašajo kot posebno važno, da se čim več mest udeleži imenovane skupščine in tako čim bolj manifestira želja mest po skupnem delu za napredek ter za zaščito njihove samouprave in gospodarstva. Ministrstvo prometa je bilo na prošeno, da dovoli udeležencem popust na železnici.

Kmetijske razstave v inozemstvu

Beograd, 21. febr. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine javlja, da se v Budimpešti vrši od 20. do 25. marca tretja državna razstava kmetijskih pridelkov in kmetijskih strojev, na katero se opazujajo naši gospodarski krogi. V Poznaju se vrši od 27. aprila do 4. maja znani veliki vzorčni sejem. Poljski izvozniki želijo stopiti ob tej priliki v direktno zvezo z našimi izvozniki. Poljska uvaža predvsem volno, svilo, konoplje, keramiko, kamenine in kameninaste izdelke, sveže sočvice, olje, oljnatne izdelke, oljnat in drugo seme, papir, papirnate predmete, sirove kože, usnje, krzna itd. Vse potrebne informacije daje H. S. Hartwig v Poznaju, vsi poljski konzulati v naši državi ter zavod za pospeševanje zunanje trgovine.

Seja upravnega odbora Narodne banke

Beograd, 21. februarja. Pod predsedstvom Ignjata Bajlonija je bila včeraj popoldne seja glavnega upravnega odbora Narodne banke. V glavnem je razpravljalo o pripravah za zbor delničarjev, ki bo 9. marca. Med drugim je bil sprejet tudi sklep, da bodo imeli naši novi bankovci poleg naziva »Narodna banka kraljevine Jugoslavije« tudi datum 1. decembra kot dan ujedinitvenja in 1. 1929 kot leto uzakonjenja novega imena naše države.

Ogorčena borba sovjetov proti sabotaži

Neprestana odkritja o delovanju tajnih organizacij za premišljeno oškodovanje sovjetskih gospodarskih ustanov

Moskva, 21. febr. AA. Na skupščini inženjerjev, znanstvenikov in tehnikov je imel Rikov govor, v katerem je izjavil, da se da razlagati nova protisovjetska kampanja inozemskega časopisa na ta način, da so številni inozemski bančni koncerni izgubili v Rusiji zaradi likvidacije starih organizacij svoja interesna področja. Preiskava je dokazala, da so organizirali sabotažo neki inozemski zastopniki, posebno pa bivše angleške poslanstvo. S posredovanjem teh inozemskih zastopnikov so prešli neki emisarij plačilo za svoje delovanje. Tako n. pr. je prejel inženjer »Azneft« Tagjonosov za svoje delovanje 88 tisoč funtov sterlingov nagrade. Tagjonosov je priznal, da je prejel direktive za svoje delovanje od Nobla. Slično je izpovedal tudi glavni inženjer voda za nafto Pokrovski in drugi člani sabotažnih organizacij.

Potem, ko je Rikov navedel razne podrobnosti delovanja sabotažnih organizacij v poljedelstvu, je prečital listo oseb, ki so bile zasledene na sabotaži, in dejal, da se bile izpuščene na svobodo, ker je smatrala vlada, da niso bile najbolj krive in da se bodo poboljšale. Rikov je zaključil, da vedijo delovanje sabotažnih organizacij inozemske kapitalistične podjetja in organizacije belogardistov.

Oslo, 21. februarja. Sovjetska trgovinska delegacija v Oslu je dobila nalogo in Moskve, naj se vrne z vsem osebom v Rusijo. Likvidacija njenih poslov se bo izvršila naknadno. Iz merodajnega vira domnavajo, da so v delegaciji odkrili veliko poverbo. Po informacijah lista »Aftenposten« je večina uradnikov sovjetske trgovinske delegacije izjavila, da se ne vrne več v sovjetsko Rusijo.

Povratek fin. ministra

Beograd, 20. febr. AA. Včeraj ob 11.30 se je vrnil iz Pariza v Beograd finančni minister dr. Švrljuga.

Imenovanja v sodni službi:

Beograd, 21. februarja. Današnje »Službene Novine« obkrožajo odlok ministra pravde, s katerim so na lastno prošnjo premeščeni: izvršni uradnik v Ptuju Anton Merc k okrožnemu sodišču v Maribor; izvršni uradnik na Vranskem Anton Linder k okrožnemu sodišču v Mariboru; pisarniški uradnik v Kozjem Ljudevit Fras k okrožnemu sodišču v Celju; pisarniški uradnik v Kamniku Fran Bokarič v Radovljico; pisarniški uradnik v Murski Soboti Stefan Pušaver k Sv. Lenartu in višji oficijal pri Sv. Lenartu Ivan Rupnik v Mursko Sobotu Postavljeni so: pisarniški uradnik v Kranjski gori Miroslav Kuršar za izvršnega uradnika v Ptuju; zvančarica v Kamniku Terez Horvat za kancistko na Vranskem; bivši kancist v Komnu Ivan Brišnik za kancista v Kozjem, bivši kancist na otoku Cresu Maril Piric v Kamniku; bivši oficijal v Trstu Alojzij Bežal pri okrožnem sodišču v Novem mestu; bivša pisarniška uradnica v Kopru Leopoldina Rudež za kancistko v Ptuju, zvančarica v Celju Franc Langer za kancista v Krškem; žandarmerijski narednik Ferdinand Žižek za kancista v Kranjski gori; kancist pri okrožnem sodišču v Šibeniku Maks Faršak za pristava v moški kaznišnici v Mariboru.

Zvišanje carin za trgovino z Egiptom

Beograd, 21. februarja. Ker je potekla trgovinska pogodba med našo državo in Egiptom in doslej ni bila obnovljena odnosno podaljšana, so dobile vse carinarnice navodila, da je treba v bodoče cariniti vse blago, ki izhaja v Egipt ali uvaža iz Egipta, po najvišji carinski tarifi.

Angleška javnost pozdravlja novo stranko

Veliko zanimanje za stranko lorda Beaverbrooka — Nove smernice carinske politike konservativne stranke

London, 21. febr. AA. Sporočilo lorda Beaverbrooka, ki vodi že časa energično kampanjo za prosto trgovino v meje britanskega imperija, da bo ustanovil novo politično stranko, je vzbudilo v Angliji veliko zanimanje.

Leti poročajo, da se je v zborniških krogih zelo živo razpravljalo o novi stranki. »Times« naglašajo, da novo gibanje ni smatrati za preveč resno in da je izjavilo več članov konservativne stranke, ki so simpatizirali z novo stranko, da bodo ostali zvesti konservativni stranki. Ti poslanci naglašajo, da nečjejo odprtega konflikta z novo politično skupino, katere politične smernice sicer zelo odobravajo, da pa kljub temu niso za ločitev od starih političnih zvez. Kakor poročajo, je prejel lord Beaverbrook mnogo čestitk k ustanovitvi nove stranke in da bo takoj prišel z organizacijo stranke v lokalnih centrih in ustanovil volilni fond 100.000 funtov sterlingov.

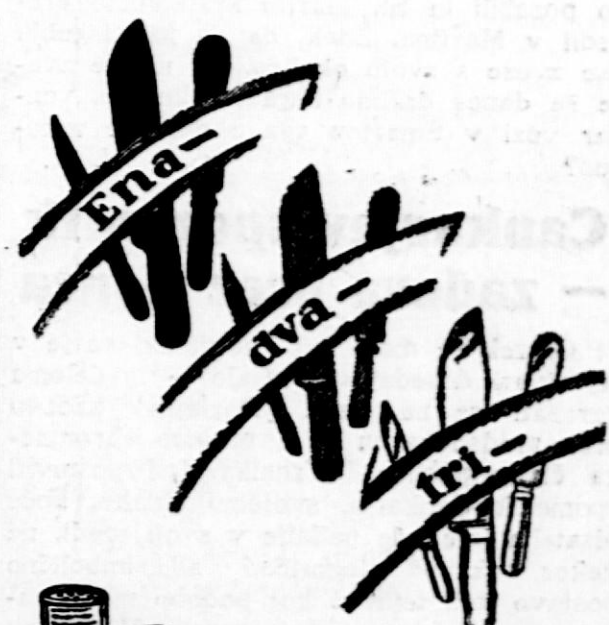
»Daily Herald« prerokuje novi stranki le kratko življenje in naglašajo možnost, da bo pričela konservativna stranka z novo poli-

tiko, ker se je izjavila svoječasno proti carinam na živila v interesu poljedelstva. Nadalje opozarja ta list na to, da bodo konservativci, ki so proti carinam na živila, skušali uvesti zakon, ki bo predpisal, da mora kruh, prodan v Angliji, vsebovati neko količino angleške moke.

London, 21. febr. Novo stranko, ki hoče delati za blagor imperija, je podprla veliko angleško občinstvo z velikim navdušenjem. V stranko se je vpisalo tekmo zadnjih dni mnogo ljudi. Vest, da bo nova stranka nastopila pri volitvah v 50 angleških občinah, je vzbudila splošno zadovoljstvo.

Lepa oporoka finskega milijonarja

Helsingfors, 21. februarja. AA. Veliko senzacijo je vzbudila v finskih krogih oporoka bogatega industrijalca Justeja Kisala, ki je zapustil svoje 20 milijonsko premoženje (v finskih markah) za borbo proti vojski in sušici.

Tako čisti VIM
Vaše nožer

Krožnike, skleda, ponve in jedilni pribor,
Snažiš z VIM-om se čisti in sveti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.78. — Berlin 13.5425 — 13.3725 (13.5575). — Bruselj 7.9134. — Budimpešta 9.91 — 9.93 (9.925). — Curih 1095.9. — Dunaj 798.28 — 801.28 (799.78). — London 276.17. — Pariz 222.25. — Praga 167.82 — 168.62 (168.22). — Trst 296.30 — 296.30 (297.30).

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.12875, Pariz 20.28. London 25.20. New York 518.30. Bruselj 72.21. Milan 27.135. Madrid 64.25. Berlin 123.71. Dunaj 72.98. Sofija 3.7325. Praga 15.35. Varšava 58.075. Budimpešta 90.61. Bukarešta 3.08.

Veleindustrijalec PETER KOZINA

Ljubljana, 21. februarja.

Davi ob 9. uri je preminel širom države znani slovenski veleindustrijalec tovarnar g. Peter Kozina. Smrt ga je dohitela v najlepši dobi 53 let. Pred 14 dnevi je obolen in zdravniki so ugotovili pljučnico na podlagi zastrupljenja. Pokojnik sam je izjavil, da se je najbrž zastrupil z ribami, ki jih je jedel v Beogradu. Po 14-dnevni mačni bolezni, med katero je pa kazal nenavadno odprano silo, je davi odšel od nas za vedno. Umrli je na svojem stanovanju na Bregu št. 20.

Peter Kozina se je povzpeli iz skromnih začetkov kot trgovski pomočnik do prvega slovenskega velikopoteznega industrijaleca. Rojen je bil 19. junija 1876 v Dolenji vasi pri Ribnici. Osamosvojil se je l. 1903 in ustanovil eksportno trgovino za izdelke domače industrije. Med temi izdelki so bili seveda tudi čevlji. Za izdelavo teh je odprl v Trzinu večjo delavnico. Kupčija mu je šla dobro in tako je prišel na misel ustanoviti v Trzinu tovarno za čevlje, katero je začel res l. 1908 zidati. Njegov največji podpornik pri tem podjetju je bil rajnik dr. Ev. Krek, ki mu je tudi preskrbel za tedaj veliko vsoto pol milijona kron posojila. S tem denarjem je začel zidati Peter Kozina prvo tovarno čevljev v Sloveniji in je tako tudi ustanovitelj industrije v Trzinu. Pri ustanovitvi te tovarne je bil moral premagati velike težave, kajti tržiški Nemci so na vse kriplje skušali preprečiti zidavo slovenske tovarne v Trzinu. Tedanji nemški župan Malby mu je trikrat ustavil zidavo tovarne. Bil jim je trn v peti, ker so po njegovi zaslugi dobili v tržiskem občinskem svetu večino Slovenci. Nemci so ce-

lo dosegli, da mu je gospodarska zadruga odpovedala posojilo, preden je bila tovarna dograjena.

Neumorno in energičnemu Petru Kozini se je pa posrečilo dobiti novo posojilo, s katerim je l. 1911 tovarno za čevlje dovršil. Tovarna je prvotno od leta do leta in je bila že pred vojno aktivna. Med vojno se je obrat v njej seveda zelo povečal, tako da je mogel Kozina pokupiti vse deleže svojih kompanjov in je postal edini lastnik podjetja. V inflacijski dobi je njegova tovarna preživela težke čase. Pod strokovnim vodstvom Kozine je podjetje srečno prebrodilo vse finančne težave. Pred leti je Peter Kozina sklenil z državo pogodbo za dobavo velike količine čevljev ter sprejel tako ugodne pogoje, da je pri tem trpel milijonsko škodo. Kljub temu je začel s proizvodnjo in modernizacijo svoje tovarne. Preden se je lotil tega velikega dela, so ga pregovarjali, naj uživa sadove svojega 30-letnega dela v miru. Toda podjetni Peter Kozina tega ni mogel storiti kot delaven človek in iz ljubezni do svojega delavstva, kateremu bi v tem primeru pretlila brezposelnost. Leta 1925 je končal z modernizacijo svojega podjetja, ki se lahko kosa danes z najmodernejšimi slovenskimi tovarnimi v Evropi. Zadnja leta se je popolnoma posvetil organizaciji tovarne in trgovine, ki je začela lepo uspevati. Usoda je pa hotela, da mu ni bilo dano uživati sadov svojega dela.

S pokojnim Kozino, leže v grob eden najmarkantnejših predstavnikov slovenske gospodarske podjetnosti, mož, katerega bi lahko nazvali slovenski Bata ali Ford. Naj mu bo lahka domača zemlja.

K neumestnemu imenovanju ulic

K neumestnemu imenovanju ulic vprašam podpisane stanovalce Šmartenske ceste ali Martinove, kako bi oni želeli: po katerem Martinu se vendar imenuje ta cesta? Ali morda po Martinu, ki je prišel v Ljubljano, ali po onem, ki je Ljubljano osvojil? Da bodo vedeli zgodovino tega imena, naj povem sledeče:

Ta cesta se je prvotno imenovala Sentjakobska cesta, ker je vodila direktno k Sv. Jakobu ob Savi in naprej na Domžale. Ko pa je l. 1773, pogolet leuizitski seminar v Ljubljani pri cerkvi Sv. Jakoba in je nastal tam nov trg, so tudi ta trg imenovali Sentjakobski trg. Imeli smo torej dve ulici, ki sta bili imenovani po sv. Jakobu. Da se torej tej dvoimnosti izognemo, so mestni očetje nemške narodnosti Sentjakobsko cesto prekrstili po drugem kralju, ki leži v smeri te ceste in sicer po Šmartnu ob Savi, nemško se je imenovala cesta St. Martinstrasse. Ko so potem nemška ulična imena prekrščevali na slovenska, so naši mestni očetje na to zgodovino pozabili in St. Martin kratkoma prevredili v Martina. Znak, da so pač izgubili vse zveze s svojo okolico. Ali naj te zveze še danes držimo narazen, ko nas vendar vozi v Šmartn vsake pol ure avtobus?

I. R.

Cankarjev spomenik — zadeva brez konca

Človek se mora res čuditi, kaj se je v tej stvari dosedaj vse pisalo — in deloma zgrajati se nad tem. Poglejmo zadevo brez predsodkov in to s pravico skromnega člana publike. Vrhnikar želi postaviti spomenik Cankarju, svojemu rojaku, boče pisatelja imeti še nadalje v svoji sredi, ne kakor kakšno alegorično ali simbolično postavbo itd., temveč kot podoba njegovega samoga v bronu za večni spomin. V to svrhu so Vrhnikarji skupaj z ameriški krajanji nabrali gotovo vsoto denarja, povabili vse naše kiparje na konkurenco in poklicali skupino umetnikov, katere naj jim gre za nasveti na roko. Torej: ne gre tu za spomenik, ki ga postavlja ves slovenski narod, temveč gre za zadevo same Vrhnikarje. Pa že slišimo: Popolnoma napačno stališče! Kjeroli gre za novo javno umetnino, naj odločajo neki umetniki, ki so edini poklicanci, da nadzorujejo in vodijo okus publike. Misira plebs imej to! potem takem le pravico privatnih naročil pri umetnikih in kupovanje njih umetnin, a kritika in samostojnost o javni umetnikih stvarih ni stvar publike. Ali hvala za tako naziranje, pravi v našem primeru dotična publika in se izjavlja z 99% doma in v Ameriki proti od omenjene skupine umetnikov izbranemu osnutku in za model, ki so ga prav dobro krstili za »Misleca« g. akademičnega kiparja Ivana Jurkoviča.

Kaj vraga torej tu ni v redu? Ali naj so ravno v tem primeru interesi res brezpravnih mutci in slepci? Pa še nekaj. Prepričan sem, da velika večina vseh tistih, ki hočejo vsiliti Vrhnikar spomenik, ki

ga ta ne mara, oziroma tistih, ki se dajo voditi od neke skupine ljudi v tem zmišlu, osnutkov in projektov še videla ni in sploh ne ve, za kaj gre. Razen tega je zelo neuporabno, na kak prav »vaski« način se ubija dobro umetniško ime kiparja, ki ničesar drugega zakrivil ni, kakor da njegov kip bolj ugaja kakor drugi, ki je tih in skromen človek, ki ne mara časopisne reklame in ki hoče le v miru hoditi svojo pot! Konkurenca ima svoje meje, preko katerih postaja gnusna krutoborba in zavist.

Saj postaja stvar že smešna. Humorist Lichtenberg se šali neke tako: »Seveda mi ne pride na misel, ako sem v družbi modernih, da bi o kakem kipu rekel, da je podoben, ampak vedno zaničljivo porečem, podobnost je humbug. Podoben postane pri fotografu. Ali ta nesposobni kip izraža celotno zadržano možnost iz kompleksov izpodrinjenega življenja v sanjah, pomnožene po ritmični psihilni vibraciji in povečane po notranjem očesu hmenške podzvesti. Tako se izjavim. In moderni poreko: Ta človek razume nekaj o umetnosti in ž njim se da občevati.«

Ali brez šale. Tu tiči zalec. Bolje bi bilo, da moderni malo manj živijo v meglah svojih čustev, ki so večkrat dosti nezanimiva in da stopijo doli na realnejša tla resnične možnosti, produktivnosti in normalnih oblik, pa ne bo takih homažij, kakor sedaj pri Cankarjevem spomeniku.

Kar se pa tiče osnutka g. Jurkoviča, naj mi je v vsej skromnosti dovoljeno izraziti mnenje, da je zelo lep, prostoportni kip, ki bo dika Vrhnikar in za katerega so se Vrhnikarji odločili z dobrim okusom in po vsej pravici, a glede prostora se mi zdi, pa brez zamere na vse strani, da je od odbora izbrani prostor, seveda po njegovi preudarnosti, zelo pripraven. Vsa osnova diha mir in miselnost.

Inž. M. Klotič.

Največja dopisnica sveta

Kako veliko število oboževalcev ima pevec Al Jolson, priča naslednji dogodek: Ko je bila nekje na Angleškem krstina predstava velikega filma »Singing fool«, je prejel Al Jolson v Hollywoodu po pošti dopisnico, ki presega po svoji velikosti dole vse dopisnice sveta. Dolga je bila tri metre in temu primeroma tudi široka. Na njej pa je bilo nad 5000 podpisov Al Jolsonovih oboževalcev, ki so imeli priliko občudovati njegovo visoko umetnost v filmu »Singing fool«.

Prednja stran dopisnice je bila lepo poslikana, v sredini je bil naslov: Al Jolson, Filmstar, Hollywood.

Galanten prodajalec

— Je res, da bo cvetel tale kaktus čez 100 let?

— Prav gotovo, milostiva. Če bi pa slučajno, ne cvetel, mi ga lahko prinese nazaj.

Oh te ženske.

— Zakaj se pa danes tako skrbno oblačiš in lepitiš?

— Zato, da postane moj drugi mož ljubosumen na prvega, da bo moj domaći prijatelj vedel, koliko sem vredna.

Divni film

Danes ob 4, 6, 8 in 9 uri!

Na razpotju strasti

Film iste lepote kot »Selo Greha«

Drama po romanu A. Tolstega! V glavnih vlogah

VERA MALINOVSKAJA

in drugi slavni filmski umetniki!

ELITNI KINO MATICA

Tel. 2124

Delavsko zavarovanje v Jugoslaviji

Kakšne spremembe delavskega zavarovanja zahtevajo delavci

Ljubljana, 21. februarja.

Iz pred kratkim objavljene statistike delavskega zavarovanja posnemamo naslednje zanimive podatke:

Letni iznos zavarovanja je znašal leta 1928. v milijonih dinarjih: za bolezenski oddelek zavarovanja 279,2, za nezgodni oddelek pa 64,5.

V primeru se neizvajane zavarovanja za primer onemoglosti bi bil potreben nadaljni iznos v znesku 139,6 milijonov dinarjev.

Vsak delavec je plačal povprečno za zavarovanje za primer bolezni in nezgode 246,7 Din ali 4,7 Din na teden. Vsak delodajalec je plačal za delavca v korist navedenih oddelkov zavarovanja letno 360,7 Din ali 6,8 Din tedensko.

Od iznosa za primer bolezni se je potrošilo: bolnim delavcem za denarne podpore 86,6 milijonov Din, za oskrbo v bolnicah in sanatorijih 50 milijonov Din, za zdravila 28,5 milijonov Din, za zdravilne in zobotehniške 30,5 milijonov Din, za uradniške zavarovanja 33,8 milijonov Din, za razne upravne stroške 13 milijonov Din. Ta oddelek zavarovanja je zaključil svoje poslovanje s knjižnim presežkom 28 milijonov Din, ki se je porabil v glavnem za odpise predpisanih, a neplačanih prispevkov. Delodajalci dolgujejo zavarovanju na prispevkih ob zaključku l. 1928. skupno 170 milijonov Din.

Zanimivo je, da bi znašala mesečna plača uradnika, če bi bil uslužben na 500 zavarovancev po en uradnik, kar se sma-

tra v drugih deželah kot norma, povprečno 2350 Din, povprečni znesek za penzijski fond nameščencev pa 300 Din. V zavarovanju za primer nesreče se je izdalo l. 1927.:

za rente in podpore	20,2 milijonov Din
za zdravila in zdravilne	3,4 " "
za upravne stroške	12,2 " "
za kapitalno kritje	27,9 " "

Delavci zahtevajo predvsem, da se izvede zavarovanje za primer onemoglosti in starosti. To zavarovanje je dejansko samo zavarovanje onemoglih in za delo nesposobnih delavcev. Z njim bi bilo bolnim delavcem omogočena renta od 10 do 400 Din mesečno. Ta znesek delavci že danes prejema in trošijo. Delavske zahteve v tem pogledu ne pomenijo torej nobene obremenitve našega gospodarstva, temveč samo pravičnejšo razdelitev teh bremen. Delavci zahtevajo, da trpe ta bremena predvsem gospodarske edinice, v katerih so delavci za časa svojega zdravja delali in da se garantiralo delavcem kot pravica.

Delavci mislijo, da je potrebno resno proučiti tudi problem zavarovanja poljedelskih delavcev, ker je strah pred nesigurnostjo v primeru bolezni, nesreče in starosti eden izmed motivov, radi katerih silijo poljedelski delavci v tovarne in mesta. Delavci trdijo, da so rente za primer onemoglosti že v sedanjem zakonu tako nizke, da jih ni mogoče dalje zniževati in se govoriti, da se je ta oddelek zavarovanja resno izvedel.

Gostilničarska pivovarna v Laškem

Najbolj zdrava in najsrečnejša misel, ki jo je naše gostilničarsko združenje pokrenilo zadnja leta, je brezdvomno misel na ustanovitve Gostilničarske pivovarne. Mi, ki se spominjamo še na one bajne čase živahne konkurence mnogih pivovarov, kosačojih se med seboj z izoborno kvaliteto piva, časov, ko je bilo v vsakem večjem kraju vsaj po troje pivovarniških zalog, se kar ne moremo spriznati z današnjimi priklami, ko se ti nudijo le eno pivo, pa ga moraš vzeti, če hočeš ali ne, pa naj si bo kakovost odgovarjajoča ali ne, polkvarčni vodi in cena višja kot najboljšemu vinu. Pa planemo na gostilničarja goste, ga zbadajo in zmerjajo in nočejo verjeti, da je gostilničar na vsem neobremenjen, pa zapustilo lokal, kjer se je držal, kjer se ponovi ista igra. Res, mučenik je gostilničar danes in čudno ni, da so mu te razmere priče predstati ter je končno enkrat posegel po samoohranbi — to je, ustanovitve lastne pivovarne, v katerih bo on gospodar in kjer bo on odločil o ceni in kvaliteti in gotovo ne v škodo svojih gostov in s tem v svojo škodo. Nasprotniki, prijatelji današnje pivovarniške kartele, strašijo z raznimi bavi in strahovi. Najhujše orožje jim je: grožnja s konkurenco od strani sedanjih pivovarov, ki so baže vsesogojne, kar se tiče kapitala. Oh, kak prazen strah je to, kako se motijo ti gozbdavci, kako nizko podcenjujejo solidarnost in discipliniranost in moč naših vrlih gostilničarskih združenj. Na solidarnosti teh organizacij se bo razbila vsa unaznana sovražna konkurenca, kajti vsak organiziran gostilničar se bo zavedal, da je njegova stanovska dolžnost, dobiti pivo iz lastne pivovarne, ki bo po kakovosti posekalo vsako drugo pivo. Morda bodo šle sedanje pivovarne naenkrat s ceno tako nizko, da jim naša pivovarna, ker bo solidna, ne bo mogla slediti, mogoče je celo, da bodo ponudili pivo zastopni. Pa to par mesecev, znabit eno leto, nakar bodo, misleč, da so nas omanjali in ubili, poskočili v cenah tako, da bi v enem mesecu pokrili vsi izgubo iz konkurence. Toda motijo se — oni ne računajo, da so gostilničarji inteligentni dovolj, da že naprej sprejedo njih nesolidnost in da bodo gostilničarji znali šteti svoje koristi in svojo pivovarno, da bodo mirno prenesli to konkurenčno ploho, ker vedo, da bo po njej zasijalo teplo sonce in bo šlo gostilničarsko pivo v denar v veselje gostilničarjev in gostov — Te dni se je pričelo s predprijavitvami delnic, komad po Din 500. To predprijavitvanje ima predvsem namen spraviti potrebni kapital skupaj in se mora predvsem ugotoviti tekem meseca marca, ali homo spravi ali ne. — Dolžnost vsakega gostilničarja ni samo, da se sam zaveže vzeti ali kupiti po več delnic, temveč je prav posebno njihova dolžnost, da vsi, prav vsi, tudi pri svojih gostih agitirajo za nakup delnic in da zahtevajo osebno od trgovcev, pekov, mesarjev in drugih obrtnikov, ki vlečejo od gostilničarjev denar, da morajo kupiti naše delnice. Če ne, si poiščemo pač druge dobavitelje. Kdor izmed teh ne bi hotel vzeti delnic naše pivovarne, negeta imi naš se pove od

gostilničarja do gostilničarja. — Povsod pa je treba tudi poudariti, da nikdo ne napravi komu kako uslugo, če podpisuje in kupi delnice, marveč da ravna v svoj lastni prid, ker plodonosno naloži svoj denar v popolnoma varno podjetje, v tako varno, kakor ga v Sloveniji prav gotovo še ni bilo. Za to jamčijo vse naše gostilničarske združenja, za to jamči solidarnost in predanost gostilničarjev, njih zdrava pamet in trdna, odločna volja: pomagati sebi! Tovariši gostilničarji, na delo, ki bo kronano z zmago! Odposlanec pripravljene odbora, ki vas bodo prihodnje dni obiskali, sprejmite prijazno in lepo, podpirajte jih ter jim podžite v vsakem oziru na roko. Uvažajte in priporočajte jih pri svojih prijateljih in znancih. Nekaj tednov truda in požrtvovalnosti nam bo rodilo dolgoletne sadove. — Gostilničar.

Iz gledališke pisarne

Drama

Začetek ob 20. zvečer

Petek, 21.: Recitacijski večer nemškega pesnika Däublerja. Izven. Znižane cene.

Sobota, 22.: Krog s kredo. D.

Nedelja, 23.: ob 15. Pogumni Tonček, mladinska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ob 20.: Za ljubezen so zdravila. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opozorjamo na nocojšnji večer nemškega pesnika Theodora Däublerja, ki se vrši nocoj v petek, dne 21. tm. ob 20. uri v ljubljanski drami. Theodor Däubler je eden najlepših predstavnikov današnje nemške literature ter je imel v minulih dneh dvoje izredno uspešnih predavanj v Beogradu in Zagrebu. Večer priredi ljubljanski Pen-klub. Cene močno znižane.

Klabodova drama iz kitajskega življenja »Krog s kredo« se ponovi v ljubljanski drami v režiji g. Cirila Debeve in v običajni zasedbi v soboto dne 22. tm. Predstava se vrši za obonane reda D.

Nedelja v ljubljanski drami. V nedeljo 23. tm. sta v ljubljanski drami dve predstavi in sicer popoldne ob 15. uri špicarjeva mladinska igra »Pogumni Tonček«, ob 20. uri pa veseloigra »Za ljubezen so zdravila«. Obe predstavi sta ljudski, cene znižane.

Opera

Začetek ob pol 20. zvečer.

Petek, 21.: Boheme. A.

Sobota, 22.: Car in tesar. B.

Nedelja, 23.: ob 15. Hasanašnica. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ob pol 20. Netopir, opereta. Izven.

Spremembe opernega repertoarja. Radi obolenosti baritonista g. Roberta Primožiča se poje v soboto dne 22. t. m. Lortzingova komična opera »Car in tesar« z gospodom Julijem Betetom v vlogi mestnega župana Sardaamskega, katero podaja odlični naš basist z izredno in izrazito komiko. Predstava se vrši za abonma reda B. Abonente tega abonmaja opozorjamo, da ne bodo vedel tega dobili v drugo Svande dudaka z gospodom Betetom kot vragom.

Danes se ponovi prvič v letošnji sezoni prekrasna Puccinijeva »Boheme«. Lepa čustvena glasba ter verjetna tragična vsebina sta zelo ogreli, tako da so bili nastopajoči pri pre-

mičari deležni lepega uspeha in priznanja. Danes nastopijo v partilah, ki so jih s sobotnimi interpredirali sporedno, prvič ga. Ribičev kot Mimi, g. Grba kot Marcel in g. Rumpel kot Colline. Ostala zasedba kot pri premieri. Dirigira ravatelj Polič, režira g. Krivecki. Predstava se vrši za abonma A.

V nedeljo popoldne se poje uspešna L. Saffranek-Kavica opera »Hasanašnica« z g. Thierry v naslovni partiji. Hasanaš poje g. Križaj, Pintorovič bega g. Grba, Kadilo g. Vičar kot gost itd. Dirigent ravatelj Polič, režiser g. Krivecki. Zvečer se poje prvič v letošnji sezoni Joh. Straussa opereta »Netopir«. V glavnih partijah nastopijo gna Majdičeva, ga Poličeva ter g. Peček, Gostič, Janko, Mohorič, Drenovec in Povhe, ki je tudi režiser. Dirigira g. Neffat.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Premijera izborne veseligrne na Sentjakobskem oderu. V soboto 22. in v nedeljo 23. februarja bo premijera krasne veseligrne »Revna kot cerkevna miša«. Ta veseligrna je polna finega humora, pomešaneza z lahko ironijo. Pisatelj slika v tej igri gotovo dunajsko kasto ljudi, ki v svoji preobčilji ne vidijo uboštva, ki vlada v nižjih slojih. In tem ljudem zabruši mala revna cerkevna miška Susie, da hoče skozi vrata sreče, da se bori za življenje svoje rase, onih malih ljudi, ki jim je do tega, da si zaslužijo kosček pošteno zasluženega kruha. — Oglejte si to lepo veseligrno, ki je dosegla lani na Dunaju kolosalen uspeh. Novo pohištvo izgotovila trdnja Stanko Grčar. Pri predstavi oddaja priznana radio - trdnja Franc Bar krasne komade. Vstopnice so v trgovini g. Mišosa Karničnika na Starem trgu.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 21. februarja 1930, katoličani: Eleonora, pravoslavni: 8. februarja, Sava II.

DANASJNE PRIREDITVE.

Drama: Recitacijski večer pesnika Theodora Däublerja.

Opera: Boheme.

Kino Matica: Na razpotju strasti.

Kino Ideal: Madama Colibri.

Kino Ljubljanski dvor: V skalovju in večnem ledu.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Kuralt, Gosposvetska cesta, Sušnik, Marijin trg.

— Prijateljski sestanek zdravnikov, ki se pripeljejo za nedeljsko skupščino zbornice že v soboto v Ljubljano in kolegov ljubljancev, bo v soboto ob 8. zvečer v posebni sobi hotela »Slon«.

Občni zbor naših ribičev

Snoči se je vršil v Unikonu občni zbor Slov. ribarskega društva. Po tajniškem poročilu, ki je bilo odobreno, je poročal g. predsednik dr. Munda o osnutku novega ribarskega zakona. O tem poročilu se je vnela dolgotrajna debata, v kateri je R. Pustoslavšek prečital tri značilna pisma, ki se tičejo Galilejevega ribolova v Ljubljani. Na predlog predložitelj g. Tujača je bil odobren dan absolutorij. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika ravatelj Rasto Pustoslavšek s 40 proti 14 glasovom, za podpredsednika inž. Ciril Dimnik, za odbornike gg. Fran Tavčar, g. Rak, dr. Rekar, Iv. Malenšek, baron Lazarini in višji nadzornik drž. železnice Alojz Sulgaj.

Občni zbor sklenil: »Slovensko ribarsko društvo« se naj obrne na banko upravo s prošnjo, da nastavi za ribarskega izvedenca osebo, ki je za to posebej teoretično in praktično usposobljena. Ker se je v ribarstvu specializiral g. inž. Iv. Jelacin na visoki šoli v Varšavi in praktično na Danskem in ima tudi vse potrebne izpite, je inž. Jelacin edini, ki prihaja za to mesto v poštev. Zato predlaga »Slov. ribarsko društvo« g. inž. Jelacina za ribarskega izvedenca pri kr. banki upravi. »Slovensko ribarsko društvo« se obenem obrni na g. ministra za poljedelstvo in vode s prošnjo, naj pokliče g. inž. Jelacina v odbor za novi ribarski zakon kot delegata »Slov. ribarskega društva«, ker je on edini teoretično in praktično usposobljen strokovnjak v ribarstvu v Dravski banovini.

Vreme v dravski banovini

Ljubljana, 22. februarja. V dravski banovini je danes splošno oblačno in le tu in tam je jasno. Po Notranjem, zlasti na Blokah, dalje po kočevskih in čabranem okraju razsaja burja ter so nastali veliki snežni zameti. Po čabranških in snežniških gozdovih je zapadlo nad 1 meter snega. Temperatura je bila med 0 do - 6 C. Najhujši mraz je danes na Notranjem. Jutranja poročila so zabeležila naslednje vremensko stanje:

Gorenjsko: Bohinjska Bistrica — 1 C. oblačno; Kranjska gora — 3 C. jasno, snega v ravlini 60 cm; Jesenice — 3 C. oblačno, snega v ravlini 5 cm; Trzin 0 C. oblačno; Kamnik — 1 C. oblačno, in Ljubljana — 1 C. oblačno.

Štajersko: Celje 0 C. oblačno; Maribor — 2 C. oblačno; Dravograd — 4 C. oblačno; Ljutomer — 2 C. oblačno. — Prekmurje: Kotoriba — 1 C. lepo.

Dolenjsko: Brežice — 4 C. oblačno; Št. Janž na Dolenjskem — 1 C. oblačno; Novo mesto 0 C. oblačno, in Kočevje — 1 C. oblačno, snega 30 cm.

Notranjsko: Rakek — 6 C. oblačno. Močna burja, snega 20 cm.

V gozdu.

— Življenje ali denar! — Tu imate vse, toda čemu ta krik? Če ima kdo pravico kričati, jo imam menda v prvi vrsti jaz.

Dnevne vesti

Jubilej akademskih društev. V avli visoke tehnične šole v Brnu se je vršila v sredo dopoldne proslava 20 letnice akademskih društev. V Brnu so se udeležili naš poslanik dr. Angelinovič, naš konzul v Brnu Visković, zastopniki civilnih in vojaških oblasti, šol, društev, dijaštva itd. Številne goste je pozdravil predsednik »Jugoslavije« g. Domicelj, nakar je prevzel časovno predsedstvo poslanik dr. Angelinovič, ki je v svojem govoru naglašal pomen akademskih društev v našem življenju in njegovo dosedanje delovanje. Ing. C. Svetličič je kot glavni govornik obširno poročal o delovanju društev od ustanovitve do jubilejnega dne. V imenu profesorstva zbora češke tehnike je čestitil društvu rektor ing. Pišek, v imenu češkoslovaško-jugoslovenske Lige prof. ing. Hlavinka, v imenu mesta Brna pa ravatelj Janik. Čestitkam so se pridružili po svojem zastopniku Ljubomiru Hlášu tudi bolgarski študenti. Slavnostno zborovanje, s katerega sta bili poslani pozdravni brzojavki kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku, je zaključil predsedujoči poslanik dr. Angelinovič s kratkim govorom, v katerem se je zahvalil vsem, ki so društvo podpirali in želeli društvu tudi v bodoče čim več uspehov. Zvečer se je vršil v Besednem domu koncert s plesom.

Imenovanja v upravni službi. Za komisarja železnice in obmejne policije v Mariboru je imenovan pomožni tajnik policijske uprave v Sarajevu Jakša Stanić, za pomožnega tajnika kr. banske uprave dravske banovine pa policijski komisar železnice in obmejne policije na Rakeku Slavko Braničar.

Državne službe. Premeščeni so knjigovodja dravske finančne direkcije v Ljubljani Walter Samida v oddelku državnih dolgov in državnega kredita v Beograd, konceptni pripravnik dravske finančne direkcije Egon Bayer k drinski finančni direkciji pri finančnem inspektoratu v Tuzli, davkarja Ludvik Avšič iz Goranjskega Grada v Prevalje, Viktor Koritnik od davčne uprave Ljubljana — okoliša k davčni upravi Ljubljana — mesto in pomožni davkarja Rudolf Brunsteiner iz Dolnje Lendave v Koševje ter Jakob Koselj iz Litije v Skopje Loko.

Državne službe. Namesto dr. Kravine, ki je bil premeščen k pravosodnemu ministertvu v Beograd, je imenovan za preiskovalnega sodnika pri ljubljanskem deželnem sodišču sodnik g. Anton Radej iz Šostanja. Vodstvo III. civilnega oddelka pri ljubljanskem okrajnem sodišču je poverjeno dr. Vladi Rupniku, doslej sodniku okrajnega sodišča v Celju.

Razpisana zdravniška služba. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Skopju razpisuje natečaj za glavnega zdravnika. Prosnje je treba vložiti do 1. aprila.

Na novo ustanovljeni in ukiniti carinski oddelki. Finančni minister je odredil, da se otvorijo carinski oddelki v vasi Gornji Vižnigi kot oddelke carinarnice Dravograd — Meža, v vasi Svečina kot oddelke carinarnice v Mariboru in v vasi Srdici kot oddel. carin. v Gornji Radgoni. Z isto odredbo so ukiniti carinski oddelki v Marenbergu carinarnice v Dravogradu — Meža, carinski oddelki v Plaču glavne carinarnice v Mariboru in carinski oddelki v Rogoševih carinarnice v Gornji Radgoni.

Kongres študentov Male antante. Kakor smo že poročali, se bo vršil od 24. februarja do 1. marca v Pragi prvi redni kongres študentov Male antante. Predsednik delegacije iz Jugoslavije bo predsednik akademskih klubov »Pobratimstvo« Radejković. Iz Beograda se udeležijo kongresa 9 delegatov, iz Zagreba 6, iz Ljubljane 5, iz Skoplja in Subotice po eden. Poleg oficijelnih delegatov odpotuje v Prago še 400 slušateljev naših univerz. Beogradski vseučilišni profesor dr. Miodrag Ibrovac bo predaval med kongresom o kulturnih razmerah v Jugoslaviji. Na kongresu bo aktivno sodeloval tudi naš prakiški poslanik dr. Angelinovič. Kongres bo velikega pomena, ker se prvič sestanejo zastopniki študentskih organizacij treh zaveznih držav.

Razstava planinskih fotografij v Zagrebu. S pomladanskim zagrebškim velesejnom bo združena velika mednarodna fotografska in domača foto-amaterska razstava. V okviru te razstave priredi fotosekcija Hrvatskega planinskega društva v Zagrebu razstavo planinskih fotografij ob sodelovanju fotomaterijev, članov vseh planinskih društev v naši državi. Namen razstave je propagandna umetniška fotografiranja naravnih motivov in revija fotografij naših lepih gorskih krajev. Razstavljajo se lahko slike planin, planinskih naselij in pastirskih koč, mest in krajev, ki so važni kot izhodišče za ture, jezer, motivov etnografije flore in favne naših planin ter sploh vsi zanimivi in značilni motivi naših planinskih krajev. Razstavljajo lahko vsi fotomateriji, člani planinskih društev. Fotografije treba poslati do 20. marca fotosekciji Hrvatskega planinskega društva v Zagrebu, Dolac 1. Najboljša dela bodo nagrajena. Podrobnejše informacije o udeležbi na razstavi daje SPD v Ljubljani. Ker pri-se na zagrebški velesejnom mnogo tujcev,

je v interesu propagande za naš tujski promet, posebno pa za našo turistično, da razstavijo svoja najboljša dela vsi fotomateriji.

Brzojavna pisma v poštne prometu. Na pritožbo gospodarskih krogov zaradi odprave brzojavnih pism je ministertvo javnih del odredilo, da se v tuzemskem poštne prometu brzojavna pisma ne morejo ponovno uvesti. V mednarodnem poštne prometu so pa dovoljena brzojavna pisma in sicer med Jugoslavijo z ene ter Avstrijo, Madžarsko, češkoslovaško in Nemčijo z druge strani.

Skupščina geometrov. Redna letna skupščina geometrov kraljevine Jugoslavije bo 23. marca v Skoplju.

Tečaj slovenščine v Pragi. Na Karlovi univerzi v Pragi se vrši tudi letos tečaj slovenščine. Poučuje lektor Josip Skrbinič.

Sleparji, ki se izdajajo za poverjenike Privileg. agrarne banke, potujejo po državi naokrog, doslej zlasti po Vojvodini in Bosni, ter ponujajo ljudem, da jim bodo preskrbeli pri banki ugodna posojila. Za svoje obljube »posredovanje« so dajo seveda od ljudi dobro plačevati, potem pa za vedno izginejo. Svarimo javnost pred takimi sleparji poudarjajoč, da Privilegirana agrarna banka sploh ne zaposluje poverjenikov, ki bi imeli pravico nabirati prošnje za posojila. Če bi se kje tak slepar pojavil, ga je treba takoj ovaditi odnošen opozoriti nanj orožnike.

Organizacija praktičnih elektro-in strojnih tehnikov v Ljubljani je imela svoj III. redni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m. in se je istega udeležilo lopo število članstva posebno z dežele, medtem ko so bili ljubljanski člani prav slabše zastopani, kar kaže, da se slednji manj zanimajo za delovanje organizacije. Občni zbor se je vršil v »Zvezci« v Delavski zbornici, kjer je organizacija včlanjena v svrhu uspešnejšega delovanja in je istega vodil predsednik tov. V. a. r. s. k. Po izbrnem poročilu odbora, ki je v glavnem poročal o delovanju organizacije v minulem letu in sicer o ekskurzijah, ki so jih priredili »OPEST« v Gradec, Donawitz in Eisenert, nadalje o manjši ekskurziji v Slovenijo, o posredovanju služb, namestitvi absolventov delovodskih šol, strokovnem časopisu in o odsekih »OPEST«. Nadalje se je s toplimi besedami spomnil tudi tragično preminulega tov. Rajka Samse, ki je bil prvi vodja in ustanovitelj oddelka »OPEST« v Kamniku. Po poročilih ostalih funkcionarjev odbora, sestavljenih točno in vestno, je bil podeljen odboru absolutorij ter je bil izvoljen z majhnimi izpremembami stari odbor s predsednikom Ant. Varskom na čelu. Pri razmerostih je bil sprejet pravilnik o lastnem podpornem fondu za članstvo in pravilnik o vodstvu krajevnih plačilnih odsekov, nakar je bil po živahni debati o letošnji ekskurziji, ki se bo vršila v inozemstvo, in o podrobnem delu, ki ga naj vrši organizacija letošnje leto, zaključil dobro uspešni občni zbor. Absolventi delovodskih in drugih enotah šol se opozarjajo, da je naslov organizacije »OPEST« Ljubljana, Lepi pot št. 12, kamor se naj obračajo v vseh zadevah in prijavah na organizacijo, kajti čim boljča bo organizacija, tem večji bo uspeh iste. Temu potom pa opozarjamo vsa podjetja in tovarne, ki zaposlujejo in bi zaposlovali moči, kot so absolventi elektro-in strojinoddelovske šole v raznih specialnih poklicih, da se tudi obrnejo na navedeni naslov glede informacij.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 9, v Skoplju 4, v Ljubljani 3,2, v Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Sarajevu 2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769, temperatura je znašala 0,2.

Smrtna kosa med ameriškim Slovinci. Dne 30. januarja se je v kraju Libary v rudniku surotno ponesrečil Janez Jerman. Pokojni je bil star 45 let. Doma je bil iz Zagorja. Zapustil je ženo in pet otrok. — V kraju Farrell je 25. januarja preminula Roza Blazek.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja svoje podružnice, da čimprej skličejo občni zbor ter potem naznanijo vodstvu odbor.

Strasen zločin iz ljubosumnosti. V selu Zoljani pri Našicah v Slavoniji je bil te dni izvršen strašen zločin. Zidar Josip Kraljič se je delj časa ni razumel z občinskim pisarjem Franom Vladikom, ki je zalezoval njegovo ženo. Te dni sta Kraljič in Vladika popivala v gostilni. Nenadoma je Kraljič vprašal Vladika: »Povej mi, zakaj si davi, ko j. bila moja žena sama doma, trkal pri nas na okno?« Presenečen je Vladika odgovoril, da se mu najbrž blede, češ, da je bil ves dan v gostini in da se tudi za korak ni premaknil. Kraljič je molčal in odšel mirno iz gostilne. Kmalu se je pa vrnil v družbo ženo in v svojem bratu. Slo-pil je Vladika in ga vprašal: »Ali si trkal ali nisi?« Vladika je zopet odgovoril, oa ni. Tedaj je zavpila Kraljičova žena: »La-žni, lopov. Sama sem te videla!« Takoj nato je Kraljič potegnil samokres iz žepa in potkrat ustrelil na Vladika, ki se je že po

prvem strelu zgrudil. Ko je videl Kraljič kri, je začel divjati. Streljal je kakor bla-zen na vse strani in ustrelil mladenko Ano Pal v glavo. Tudi ta je bila takoj mrtva. Nabo je skočil zločinec k že mrtvemu Vla-diki in ga začel obdelovati z nožem in se-kirom. Nasilneža so ostali gostje le s te-žavo ukrotili. Izročili so ga orožnikom, ki so ga prepehali v zapor.

Zeta umorila tačo. V Smederevski Palanki je bil te dni izvršen strašen zločin. Posednika Radisavljevič in Čosič, ki sta si bila svaka, sta se domnila, da ubijeta svo-jo tačo, 60letno Persido Radisavljevič. Ra-disavljevič je vdrl v njeno stanovanje in jo večkrat zabodel, potem ji je pa s sverinski zločinec tudi odelal glavo. Po zločinu je mirno odšel na svatbo, kjer je bil tudi Čosič, kateremu je vs. priznal Drugi dan je od-šel Radisavljevič na orožniško postajo, kjer je izpovedal, da je bila njegova tača umor-jena. Orožniki pa so zlačina takoj osuili njega in ga zasilili. Po dolgotrajnem oide-vanju je Radisavljevič končno zločin pri-znal. Orožniki so oba zeta zaprli.

Velika poneverba v Splitu. Pri ne-kem elektrotehničnem podjetju v Splitu so prišli te dni na sled veliki poneverbi. Pri reviziji blagajne so ugotovili primanjkljaj v znesku 260.000 Din. Blagajnik je bil pri podjetju uslužben že pet let in vsi so mu zaupali. Zdalj bodo pregledali knjige za vseh pet let nazaj, ker domnevali, da je tudi že prej poneveril denar. Blagajnika so izročili sodišču.

Zopet samomor v Zagrebu. V Lorko-vičevi ulici v Zagrebu se je včeraj zastru-pila z octovo kislino 25letna brezposelna Marija Novak. Prepehali so jo v bolnico, kjer je pa kljub takojšnji zdravniški po-moči umrla. Vzrok samomora je bil pre-moči s fantom. Njen ljubček M. B. je dal dva dni prej 200 dinarjev, ki jih je pa ta-kolj zapravila. Zato jo je ozmajal. V obupu si je delce končalo življenje.

Po neprevidezni ustreli prijatelja. Pred novosadskim sodiščem se je te dni zagovarjal 28letni delavec Jovan Stanič iz Bosanske Gradice, ki je lani v ok-tobru na pristavi Vrbov ustrelil delničarja Jovana Pisaka. Kroglja je zadela nesre-čneža v hrbet in izstopila na prsih. Pisak je izkrevale. Obtožnica je navajala, da gre za premeščen umor, toda več grč je izpovedalo, da gre za nesrečno naključje in za neprevideznost. To je sodišče upošte-valo in obsodilo Pisaka na dve leti ječe.

Thotapstvo tobaka v Starom Svcu. V Starom Svcu so prišli orožniki na sled velikemu tihotapstvu tobaka. Prišli so po-sestnika Stefana Bromajaka, v katerega hiši so našli 14 stotov tobaka v vrednosti 50.000 Din. Tobak so zaplenili, moža pa izročili finančni oblasti.

SK HIRJA V LJUBLJANI
ZIMSKO KOPALIŠČE
otvoren od 19-16 in 19-20
ob sobotah od 16-20
ob nedeljah ves dan
LEP PLAVALNI BAZEN, PRHE.
Topla voda in zrak
Cena Din 7, nočnja Din 10.-

Iz Ljubljane

—lj Odvetnik dr. Josip Jorč umrl. V Leončiču je davi po kratki bolezni umrl dr. Josip Jorč, odvetnik in občinski svetovalec v Ljubljani. Pokojni se je po pre-vratu politično udeleževal v bivši SLS ter je bil na meni listi izvoljen oktobra 1927 v občinski svet, kjer je ostal do svo-je smrti. Rojen je bil 23. decembra 1881 v St. Vádu pri Stični na Dolenjskem. Po gimnazijah študiral se je posvetil pravni-skemu študiju ter se je naposled odločil za odvetniško poklic. Leta 1919 je otvoril odvetniško pisarno. Februarja leta 1920 se je poročil z go. Heleno, rojeno Pahor, rodom iz Renč pri Gorici. Pred leti si je ustanovil domače ognjišče na Marju, Grobarjeva ulica. Pokojni je že dalj časa bo-lehal na težki notranji bolezni ter je pred tednom iskal zdravniške pomoči v Leonč-ču. Zapustila tri nepreskrbljene dečke: Bo-žeta, Smiljana in Josipa. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini iskreno sožale!

—lj Visoko priznanje proti Jankoviču. V nedeljo se bo vršila v pravoslavni kape-lici v vojašnici vojvode Mišića skromna sve-čanost. Proti Dimitriju Jankoviču izroči predsednik organizacije ruskih oficirjev v Ljubljani general Zoltenko blagoslovljeno listino (gramot), s katero izreka mitropolit Antonij proti Jankoviču iskreno zahvalo, da že 10 let brezplačno opravlja vse cerkvene posle za ruske emigrante v Ljubljani. Mi-tropolit Antonije je poslal proti Jankoviču gramoto na prošnjo predsednika organizacije ruskih oficirjev v Ljubljani generala Zoltenka.

—lj Zimsko kopališče SK Hiriše v Ljubljani je otvorjeno dnevno od 10. do 16. in od 18. do 20., v sobotah od 16. do 20., ob nedeljah pa ves dan. Kopalcem je na raz-pozgo lep bazen in pri se toplo vodo. Člani kluba plačajo Din 7, nečlani pa Din 10 vstopnine. Kopalni prostori so prijetno ogreti in nudijo kopalcem vso udobnost.

—lj Napeljava mestnega električnega toka. Posebna komisija ljubljanske mest-ne občine je zadnji čas pregledala teren od Ježice do Domžal, koder naj bi se na-peljal električni tok iz ljubljanske elek-trarne do Domžal, kjer naj bi dosezel spo-zi napeljava visoke napetosti iz Veljani.

—lj Jutri vsi v Unio na ples Jadranske Straže! Kot posebnost nam je omeniti, da se je prijavila pod vodstvom ge. Desagke Knezove tudi skupina srbskih narodnih noš, ki bo po svoji čudovito lepi pestrosti vzbujala posebno pozornost in ki se bo v svojem nacionalnem koku razvila do polne veljave. Zanimiv bo za vsakega pogled na številne narodne noše in njih skupine, ki bodo predstavljale vse izrazitejšie slovan-ske kraje in prikazovale v svoji nasto-pih in plesih njih šere in običaje. Dekor-a-cija, ki je v najpreprostejših rokah g. kape-

tana bojnega broda Jeločnika in g. profes-orja trgovske akademije Sica in pri ka-terih sodelujejo z veliko vnamo številni di-jaki trgovske akademije, ženske realne gimnazije in gospodarske šole, je v celoti že dovršena. V njej je z umetniškimi oku-som spretno združen narodni motiv z ma-ritimskim in bo modra najlepši okvir na-rodnim nošam. Cela prireditev bo imela izrazit slovanški značaj in bo podortavala temeljno smernico Jadranske Straže.

—lj Cerkevne misli glodajo na vratih. Na vratih življenja sreče. Hočejo notri! Hočejo ustanoviti dinastijo. Podvizajte se v soboto 22. februarja na Sentjakovski gledališki oder, kjer se uprizori ljubna veseločra »Rovna kot cerkevna misl« z gđe. Baranovo v naslovni vlogi. Po-rog ne sodekdelo še gđe. Parčeva ter g. Košak Milan, Lavrič, Moser, Pastorčič in drugi. — Uprava si je omislila za to ve-selotorgo nove zastore in pohištvo, ki ga je izdelala trdnica Stanko Grčar. — Med odmorom bo oddajala naša renomirana trdnica Fran Bar reproducirano glasbo. Predprodaja vstopnic v trgovini Miroš Karničnik. Stari trg 18. Prva repriza v nedeljo 23. februarja.

—lj Drugo programno točko cerkvenega koncerta železniškega društva »Sloga« tvorijo slavna melodijska in godalni orkester in orgle, katero je napisal skladatelj Wal-ford Davies. Skladbo izvaja na orglah ka-pelnik Neffat. v godalnem orkestru pa so-delujejo člani orkestralnega društva Gle-bene Matice, dalje člani opernega orkestra in člani društvenega Sloginega orkestra v Ljubljani. Koncert, ki obsega poleg tega še Maltingore slike iz Svete dežele in Sant-lovo staroslovensko slavnostno mašo, obe skladbi sta pisani za mošni zbor, soli, or-kester in orgle, dirigira društveni dirigent g. Huri Svetel. Predprodaja vstopnic v Ma-tični knjigarni.

—lj Maškera ljubljanskega Sokola. Bilo je pred šestimi desetletji, ko se je v našem mestu vse kretalo in kotalilo po nemškem vzorcu. Imeniten je bil nemški jezik. Kdor je hotel veljati za izobraženega, je moral govoriti in misliti samo nemško. Nemščina v solah, nemščina na cesti, nem-ščina v arhi. Ljubljanski Sokol je hotel na-praviti temu konec. Predvsem ljubljana je slovenska lesta. Težilo je bilo to delo zlasti pred desetletji. Žilavost in dovednost sta zmagali. Slovenski živelj naj se v vsakem oziru osemosvoji. Napravimo tudi svoje prireditve! Ljubljanski Sokol je bilo prvo društvo na slovenskih tleh, ki je priredilo slovensko, sokolsko maškero. Po njem so to prevzale vse druge naše organizacije, in danes se splošljivo umaknejo vsi ter pre-pušte pustni torek očetu slovenskih maške-rad. Zvest svojim tradicijam se trudi Ljubljanski Sokol tudi letos, da bo v polnem obsegu zadovoljil občinstvo. Kdor hoče vi-deti sedenjo »rasposajeno Ljubljano« v mi-niaturi, naj na pustni torek zaključi pred-pustni čas v Narodnem domu. 125-n

Ples Jadranske Straže
v narodnih nošah
22. februar — Unio

—lj Slavistični klub DSFF priredi v nedeljo 23. t. m. ob 10. dopoldne v univerzitetni zbornici svoje 4. javno predavanje. Govoril bo ob skoptičnih slikah g. Bratko Kreft o gledališki umetnosti. Cenjeno ob-činstvo vabimo k temu zanimivemu pre-davanju. Vstop prost.

—lj Pripravišlennemu odboru za kulturno razstavo se krajevna organizacija ju-goslovenskih emigrantov v Ljubljani naj-topleje zahvaljuje za prejeto podporo v znesku 500 Din. — Odbor.

—lj Prodaja konjskega gnoja se bo vršila potom ustne licitacije dne 7. marca pri komandi 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani, Blewchova cesta št. 5. Pogoj so na vpogled pri navedeni komandi.

Bernard Gervaise:
Jastreb
— Povej mi, dragi striček...
— Kaj pa hočeš, Toto?
— Povej mi, striček, koga predstavlja tale kip?
— Kateri kip?
— Tamle oni kip nagega moža.
— Ah, tako... To je Prometej.
— Ah!... Povej mi, dragi striček, ali je bil ta Prometej velik mož?
— No, p. pravici rečeno, velik ni bil... Zakaj me pa vprašuješ to?
— Ker mi je mamica oni dan rekla, da postavljajo spomenike velikim možem. Zakaj so torej postavili spome-nik Prometeju, če ni bil velik mož?
— Kar vidiš tu, ni spomenik... to se pravi spomenik je pač, toda ne točno v tistem pomenu besede, o ka-terem je govorila mamica. To je... hm... to je umetnina, nastala na te-melju bajke o Prometeju.
— Ah!... Toda, povej mi no, dra-gi striček, kaj pa je to Prometej.
— Prometej, da boš vedel, Toto, je mitološka oseba.
— Ah!... Povej mi, dragi striček, kaj pa je to mito — mito — ose-ba... Kako si že dejal?
— Mitološka oseba, ki je v resnici nikoli ni bilo.
— Kaj je pa storil Prometej, kate-rega nikoli ni bilo?
— Ukradel je nebeški ogenj.
— Nebeški ogenj, striček?
— Da, sveti nebeški ogenj, katere-ga bi se ne bil smel dotakniti.
— A, on je »sunile« žvlgalice?
— Povej mi, dragi striček, kdo pa je bil ta Jupiter...
— Tako je. In zato ga je Jupiter...

in varuje ne samo belo temveč tudi barva-no perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sred-stvo za pranje

—lj V skalovju, večnem snegu in ledu. Predstave tega čarobnega alpskega fil-ma samo danes ob 4., 7.47., pol 8. in 9. uri v kinu Ljubljanski dvor. Ob filmu bo govoril znameniti nemški alpinist g. Ko-ranek, ki je obenem tudi avtor tega le-pega filmskega dela. Za film vlada med občinstvom veliko zanimanje. Vstopnice se dobe pri blagajni kina »Dvor«. Ker je danes zadnjičkrat, ko se predvaja ta film, naj ga obliče ne zamudi ogledati.

—lj Primorski večer. Krajevna organi-zacija jugoslovenskih emigrantov in klub primorskih Slovencev priredita 2. marca ob 20. v dvorani hotela »Tivoli« primorski večer s petimi, šaljivo pošto in plesom. Vstop prost. Priidite, Primorci, da obgu-dimo spomine na minule čase, pridite pri-zateži, da prebimo skupaj par... ur. — Prireditveni odbor.

—lj Črno - bela reduta 1. marca v Uni-onu. Redamacijska služba za vabila in vse druge informacije vsak dan razen nedelje v damski sobi kavarne Emona od 17. do 19. ure. Istotam se rezervirajo baškonski se-deži. 120-n

—lj Otrška maškera Atena bo v ne-deljo popoldne v kazini. Legitimacije izdaja pisarna Atena, Dunajska c. 1 a/V.

Iz Celja

—lj Olepševalno društvo v Celju priredi tudi letos na pustni torek zvečer svojo tra-dicionalno veliko maškero v obeh dvo-rah Celjskega doma. Po vseh pripravah sodeč bo ta prireditev ena najlepših letoš-njih predpustnih zabav v Celju. Vstopnina bo izredno nizka kljub silno zabavnemu in bogatemu sporedu. Gotovo ne bo Celja-na, ki se ne bi potrudil na to popularno prireditev.

—lj Nova zima in celjski trg. V sredo je v Celju zopet ves dan snežilo. Novi sne-g inu tudi za celjski živilski trg pomembne posledice, zlasti kar se tiče zelenjave. Raz-nih salat v sredo skoro ni bilo mogoče do-biti, ker so zunanje prodajalke sploh iz-ostale. Ženske so prodajale malo merice motovila (ali kakor ga imenujejo repine-lja) po 3 Din, dočim mu je stala merica še v torek le 2 Din. Jajo je dovolj in se dobe po 1 Din kos, lepa pa po 1,25.

—lj Mir na policiji. Na celjski mesni po-liciji vlada že par dni prav idilčen mir. Vloženih je bilo v zadnjih dneh le par malenkostnih ovad in prijav. Včeraj je bil ovaden 26letni brezposelni natakar Ivan Z., ker je ob 6. uri zvečer vriskal po Prešernovi ulici in nadlegoval pasante.

—lj To je bil šef... poglavar vseh bogov... Njemu samemu je Prometej sunil žvlgalice. No torej, da bi ga kaznoval za to tatvino, mu je prisodil Jupiter kruto kazen. Dal ga je do smrti prikovati na skalo, na golo, ta-do skalo, kakršno si videl na morski obali. In ko je bil tako večno priko-van na to skalo, mu je krvoločni ja-streb kljuval jetra. Upam, da veš, kaj je jastreb.

—lj Oh, seveda, striček. Tetka mi je že večkrat pravila o njem. To je naš hišnik.

—lj Kaj še! Kaj pa misliš! Jastreb je ptica, velika ptica.

—lj Velika kakor kaj? Kakor go-lob?

—lj Mnogo večji.

—lj Kakor kokaš?

—lj Še večji.

—lj Kakor noi, katerega sem videl v zoološkem vrtu?

—lj Ah, ne! Ni sicer tako velik, pač pa mnogo strašnejši. To je zelo velika ptica, z dolgimi ostrimi kremplji in dolgim, zakrivljenim kljunom.

—lj Torej ta jastreb z ostrimi kremplji in dolgim kljunom je od ju-tra do večera jetra tega Prometeja?

—lj Da in tudi ponoč, neprestano, večno, tako, da bo Prometej temeljito kaznovan. Tu lahko vidiš, kaj se zgo-di, če je kdo poreden in če se igra z žvlgalicami.

—lj Toda, povej mi, dragi striček... ta jastreb...

—lj No, kaj pa hočeš še s tem ja-strebom?

—lj Da, ta jastreb, povej mi dragi striček, kaj je prav za prav zagrešil ta jastreb, da je bil tako kruto kaznovan, da je moral neprestano jesti samo jetra?

Obešenec vstal iz krste

Iz zgodovine angleških krvnikov — Mnogi so bili zločinci in nekateri so morali celo na vešala

Mnogi ljudje se čudijo, da krvniki niso v častih tako, kakor vsak drugi stan, čeprav tudi oni opravljajo važen posel v službi pravice. Zakaj veljajo krvniki za izmečke človeške družbe in zakaj so tako razkrščani, da se jih mnogo celo boje? Če bi hoteli odgovoriti na to vprašanje, bi morali poznati zgodovino krvnikov. Skoro po vsem svetu so bili in so krvniki večinoma ljudje z burno preteklostjo. Mnogi so presedeli po več let v ječi, a nekateri so bili celo obešeni in so tako sami spoznali, kako prijetno je stopiti pod vešala.

Angleški krvnik Derrick, priljubljeni dvorjan kraljice Elizabete, je usmrtil svojega dobrotnika grofa Essex. Grof mu je bil rešil v Franciji življenje, toda ko se mu je približala zadnja ura, ga je Derrick brez obotavljanja obesil, da je ustregel kaprici kraljice Elizabete. Drugi angleški krvnik Richard Brandon se je pripravil na svoj poklic že v otroških letih s tem, da je odsekal mnogim mačkam in psom glave. On je bil krvnik za časa kralja Karla II. Ob tem času je bil krvniški poklic zelo dober. Plača je bila sicer neznatna, toda krvnik je dobival posebno nagrado od vsakega obešenca in s tem so mu bili zasigurni redni dohodki. Krvnik je dobival tudi vso obloko obešenec, obenem so mu pa plačevali zdravniki visoko nagrado za trupla, katera so rabili za anatomske študije.

Krvnik John Price, ki je obešal ljudi pred 200 leti, je bil kljub lepim dohodkom vedno zadolžen. Upnikov se je izogibal na ta način, da se je neprestano selil iz kraja v kraj tako, da ga niso mogli nikoli najti. Končno ga je dal neki trgovec aretirati, ker mu je bil dolžan 7 šilingov. Vtaknili so ga v ječo, od koder je pa pobegnil. Pozneje je umoril neko staro in prišel je sam na vešala.

Njegov naslednik je bil William Marvell, po poklicu kovač, ki se je proslavil s tem, da je bil aretiran, ko je vlek na morišče tri obejence. Vse tri bi bili morali istega dne obesiti, toda v Angliji ni bilo pri rokah drugega krvnika. Sodnik ga je začel iskati med zbranimi radovedneži in javil se je neki zidar. Množica je pa protestirala proti izvršitvi smrtnih obsodb, ker ni bilo poklicnega krvnika. Navalila je na do-

tičnega zidaria in malo je manjkalo, da ga razjarjeni radovedneži niso ubili do smrti. Zaman je iskal sodnik drugega dobrovoljca, zaman je obetal visoko nagrado dotičnemu, ki bi obsojence obesil. Množica je godrnjala in nihče se ni hotel javiti. Slednjič so morali obejence odvesti nazaj v ječo in množica je triumfirala. Smrtna kazen jim je bila zamenjana v dosmrtno ječo. Krvnik Marvell je bil pozneje zaradi ponovne tatvine in umora tudi obsojen na dosmrtno ječo.

Marvellov naslednik je bil Jack Sheppard, čisto navaden zločinec, ki se je odlikoval s tem, da je opetovano pobegnil iz ječe. Nobena železna mreža ni bila dovolj močna, da bi ga zadržala. Sheppardu je sledil v krvniškem poklicu Jonathan Wild, ki je bil sam zločinec prve vrste. Imel je celo armado pajdašev, ki so kradli in ubijali, plen pa prinašali večinoma Wildu. Poglavar je ravnal z njimi kot s sužnji. Če so ga ubogali, je bilo vse v redu, Wild je vedno našel dovolj priči, ki so prisegle, da so tolovaji nedolžni, če so prišli pred sodišče. Če se mu je pa kateri uprl, ga je sam ovadil in zbral proti njemu toliko dokazov, da ga je spravil na vešala. Slednjič so Wilda razkrinkali in obesili. Razjarjena množica ga je med potjo na morišče ves čas obmetavala s kamenjem.

John Thriift je bil krvnik v Angliji pred 150 leti. Mož je bil zelo nervozen in krvniški poklic ni bil zanj. Največji škandal je nastal, ko je nekoč obesil Thomasa Reynoldsa in po pravih prerazah vrv. Lahko si pa mislimo presenečenje sodnikov in radovednežev, ko so krvnikov pomočniki že zabijali krsto, pa je naenkrat pokrov odletel in obešenec je vstal iz nje živ in zdrav. Thriift ga je hotel ponovno obesiti, toda razjarjena množica je planila nanj in malo je manjkalo, da ga ni ubila. Krvniki v onih časih so večkrat tvegali svoje glave. Nekateri so bili na svoj poklic zelo ponosni. Med temi je bil posebno William Bruskill, ki je obesil nekoč po vrsti sedem obejencev in ko je ležalo vseh sedem trupel pod podijem, je stopil na kraj podija in se priklonil množici kot odlični igralec, čakač, da mu začno ploskati.

Duševna harmonija med dvojčki

Mnogi dvojčki enako mislijo in govorijo — Zanimvi primer štirih deklet-dvojčic

Za dvojčke so se učenjaki že od nekdaj zanimali. Zadnje čase so strokovnjaki ugotovili glede dvojčkov nove zanimivosti. Gre v prvi vrsti za neko čudno duševno zvezo med dvojčki, ki sega večkrat tako daleč, da lahko en dvojček točno pove, kaj drugi ob določenem času dela. V nekaterih primerih se je posrečilo dobiti od dvojčkov enake odgovore, čeprav sta bila daleč drug od drugega, ko so ju spraševali. Učenjaki pravijo, da se posebnosti niso nič nadnaravnega, kajti poskusi so pokazali, da so si dvojčki duševno, fizično in čustveno tako podobni, da imajo enake nazore in navadno tudi enake misli.

Zanimiv primer duševne zveze med dvojčki sta John in Wilbur Stite. Vzgajali so ju skupno, v isti hiši sta bivala 30 let in slučajno sta se poročila tudi z dvojčicama. Podobnost med obema dečkoma je bila tako velika, da ju celo sorodniki niso razločevali. Z njima so delali učenjaki razne poskuse. Na različna vprašanja sta odgovarjala enako, čeprav nista vedela drug za drugega odnosa do vprašanja, na katera naj bi odgovorili drugi. Se bolj čudno je bilo, da sta odgovarjala skoro z istimi besedami. Poskuse so delali več let in izkazalo se je, da sta se oba enako razvijala. Njuni prijatelji in znanci so str-

meli, ko sta se v družbi oba istočasno in enako smejala, delala enake kretnje in rabila iste izraze. Baje sta si bila tako podobna, da ju celo ženi nista razločevali.

Kritična preizkušnja čudovite simpatije med tema dvojčkoma je bila, ko je John kot 52letni mož zbolel in so ga prepeljali v bolnico. Wilbur se ni ganil od njegove bolniške postelje in kmalu je baje začutil na sebi simptome Johnove bolezni. Nekega večera se je Johnova bolezen obrnila na boljše tako, da se ni bilo več bati, da bi umrl. Wilbur se je vrnil domov. Nekaj minut po prihodu se je pa nenadoma prijel za glavo in zakričal: »John je mrtev.« In res, v istem trenutku je John v bolnici umrl.

Slično miselno sorodstvo so opazovali na arabskih deklicah-dvojčicah Lindi in Mariji Lored. Praznovorno arabsko ljudstvo je mislilo, da sta deklici obdarjeni s tajno močjo tako, da lahko čitata svoje misli. Linda je točno vedela, kaj Marija ob gotovem času dela in nasprotno. Zelo zanimive poskuse so delali tudi z dvojčkami Gale. Genealogi so jih študirali s posebnim zanimanjem, kajti v eni rodnihi sta bila dva para dvojčic, torej štiri deklice, katere so se rodile zakoncema Gilmartin. Ko so deklice dorasle, so se odlo-

čile za eno kariero. Georgia in Gloria sta se posvetili plesu in isto sta storili tudi njuni sestri Doris in Doroty. Vse štiri so nastopale pod psevdonimom Gale. Plesni mojstri so občudovali njihov napredek in trdili so, da se niso videli skupine, ki bi v plesu tako krásno harmonirale. Plesni učitelji so kmalu opazili čudne lastnosti, katere so se zdele dekletom same ob sebi umevne. Če je prišla Georgia prepozno k skupini, je začela brez oklevanja delati med plesom korake, katerih se je naučila Gloria v njeni odsotnosti. Isto se je dogajalo med Doroty in Doris. Dekleti sta vedeli že vnaprej, česa sta se sestre v njuni odsotnosti naučili. Plesni učitelji so ugotovili, da je ta notranja zveza najmočnejša med dekletoma iz ene para, pa tudi med obema paroma je vladala ta čudna notranja harmonija.

V Los Angelesu sta se nedavno poročili dve mladenki-dvojčici s fantoma-dvojčkoma. Točno čez tri mesece sta se obe ženi ločili. Dvojčka, ki sta posejala šolo v Windsoru, sta delala enake pravopisne napake in v šolskih spravedljivostih sta imela vedno enake reče. Mnogo poskusov z dvojčki je napravil profesor H. Holmes, ki je ustanovil na univerzi v Kaliforniji poseben laboratorij za dvojčke. Konstruiral je aparat za točno merjenje miselnih in fizičnih funkcij dvojčkov.

Letalska nesreča

V sredo dopoldne sta se dvignila na letališču v Nitrri na Slovaškem pilot-naradnik Kraus in poročnik-opozovalec Sokolovski z vojaškim aeroplanom in odletela proti severu, od koder sta se čez dobre pol ure vračala. Aeroplan se je naglo spuščal in letel nad mestom, hoteč se spustiti na vojaškem letališču. Nenadoma je pa padel, zadel ob telefonsko žico in se prevrnil. Letalo se je popolnoma razbilo in poročnik Sokolovski je obelzel mrtev. Pilot Kraus je bil pripet z jermenom in je zadobil težke rane na glavi.

Vzrok nesreče še ni znan. Po eni verziji se je pokvaril motor, ker se je aeroplan prehitro spuščal, po drugi je pa prišel v redek zrak in padel. Najbrž bo pravi vzrok redek zrak, ker so tudi drugi piloti pravili, da so zašli zadnje dni opetovano v plasti zelo redkega zraka tako, da je bila velika nevarnost, da strmoglavijo z aeroplanom na tla.

Smrtna obsodba v Pragi

Pred praško poroto se je odigralo v sredo zadnje dejanje pretresljive tragedije treh mladih Čehov, umorjenih na periferiji Pariza. Kot žrtve zavratnega umora so padli v juniju 1927 pri vasi Louvres blizu Pariza Vladislav Klika, Oto Macharovski in František Müller. O trojnem umoru, ki je razburil vso francosko in češko javnost smo svojčas obširno poročali. Oblasti dolgo niso moge izslediti morilca, končno so ga pa le zalotile in sicer v osebi 33letnega monterja Rudolfa Skalskega, ki je bil aretiran v Pragi skoro dve leti po umoru.

Na policiji je Skalsky po daljšem obotavljanju priznal, da je Klika, Macharovskega in Müllerja res ustrelil. Po umoru je pobegnil, pa se je kmalu vrnil in oropal svoje žrtve. Morilec je prišel pred praško poroto. Poročniki so morali odgovoriti na 46 vprašanj. Posvetovali so se skoro dve uri. Na vsa glavna vprašanja so odgovorili z 11 glasovi »da«. Potrili so tudi vprašanje, da li je obtoženec izvršil svoj zločin iz nizkotnih in sramotnih nagibov. Na podlagi krivdoreka je bil Skalsky obsojen na smrt. Morilec je sprejel smrtno kazen resignirano.

Pri prehajanju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravnega »Franz Josefove« grnčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grnčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost

Ljubezen umetnost, zakon veda

Zakonska zveza je Kitajcem začetek, nikoli pa ne vžitek ali konec ljubezni

Vprašanje, kako ohraniti si možovo ljubezen, je na Kitajskem važen problem, kajti za Kitajce so pravila srečnega zakona zelo pomembna. Kitajsko dekle se skuša naučiti koketiranja čim bolj, ker ga nujno potrebuje. S tem okraši zakonsko življenje, a koketiranje ji je tako prirojeno, da se njena mikavnost z njim samo poveča. Kitajska žena se ne zadovolji z zakonsko pogodbo. Ve namreč dobro, da moški v tem pogledu mnogo zahtevajo in da mora neprestano paziti, če noče doživeti v zakonu razočaranja. Kitajke se že od mladih nog uče, da se ne spodobijo kazati čustev javno. Zato nobeno kitajsko dekle ne pokaže, da je zaljubljeno.

Na Kitajskem sta moški in ženska ustvarila iz ljubezni vedo in se poglabila bolj v lepoto ljubezni, nego moški in ženska kateregakoli drugega naroda. V naglem tempu modernega življenja je izgubila ljubezen pri nas ne le svoj čar in mikavnost, temveč tudi velik del svoje prave podlage ... potrepljivosti, viteštva in nesebičnosti. Prava ljubezen je potrpežljiva in miroljubna, prava ljubezen vidi vse, potrpi vse, prenese vse, veruje v vse in zaupa vsemu. Kitajec se odlikuje posebno v umetnosti zbližati se v ljubezni. Obzirnost, skromnost in zmoglost prilagoditi se vsemu so najlepše čednosti Kitajcev. In v njih je obenem tajna srečnega zakonskega življenja.

Zakon je Kitajcu začetek, nikoli pa ne vžitek ali celo konec ljubezni. Zakonska zveza ni privatna zadeva, niti zadeva dveh ljudi. Če bi vsi narodi tako spoštovali zakon, kakor Kitajci, bi bil problem ločitve hitro rešen. Seveda se razdero tudi na Kitajskem nekateri zakoni, toda to se ne zgodi javno, kaj šele pred sodiščem. Zadostuje opazka v poročnih listinah. Pri nas si izbirajo fantje neveste sami, mnogi izberejo slabo in posledica so pogoste ločitve. Na Kitajskem je zakonska zveza zadeva vse rodine in zakonsko življenje se mora prilagoditi zahtevam vse domačije. Domači mir je močan magnet, ki veže ne le vso rodino, temveč privlači tudi veliko število sorodnikov, v katerih je rodbinski čut močno razvit.

Kitajec je vedno širokogruden. To spada k njegovim vzgoji. Kar je njegovo, pripada tudi njegovi ženi, kar pa pripada ženi, je samo njena last. Denarno vprašanje sploh ne vpliva tako na moštvo in ženitve, kakor pri nas. Mož prepusti vse svoji ženi, zanašajoč se na njeno sposobnost in uvidenost v vseh vprašanjih skupnega gospodinjstva. Mater Kitajci zelo časte. V stari Kitajski je bil družabni položaj žene odvisen od njenih otrok, v prvi vrsti od sinov. Ta tradicija velja v splošnem še danes. Mati, ki ima več sinov, velja za blagoslovljeno. Še zdaj kitajsko ljudstvo veruje, da prinaša še sama bližina take matere srečo vsaki ženi, hrepenenci po otrokih. Zato jo tudi vabijo v vse hiše. Kitajska mati se nikoli ne otresa skrbi za svojo dečo. Čeprav je na Kitajskem dosti služinčadi, so dojitve zelo redke. Otroke uče že v zgodnji mladosti ljubiti

Nogavice
KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše

Tudi otroci pišejo Al Jolsonu

Zanimivo je, da so tudi otroci zaljubili slavnega pevača filma »Singing fool« — Al Jolsona in da dobiva vsak dan od njih cele kopice prisrčnih pism. Al Jolson je prejel že nad 800 otroških pism, iz katerih velja topla ljubezen in priznanje velikemu umetniku, ki je tako globoko prodrl tudi v otroško dušo.

Da spoznamo, kaj vse se je našim malim zdelo najbolje in najbolj zanimivo, prebrujmo eno neštetihi pism malega kratko-hlačnika.

Takole piše:

»Dragi Al!

Bil sem v Apolo kino-gledališču in videl sem Tvoj film »Singing fool«. Povedati Ti moram, da sem se zelo smejal, a še bolj jokal. Zakaj si vendar dovolil, da je šel Sonny Boy v Pariz, ko si ga vendar imel tako rad? Tudi jaz ljubim Sonny boyja in mi je zelo hudo, da je umrl. Moj papa mi pravi, da me ne bo nikdar zapustil. Rekli mi je še, da boš Ti še pel in želel bi te, da bi se to kaj kmalu zgodilo. Te pozdravlja in Ti želi vso srečo John Burch, učenec II. razreda New York, 82 Boolestrata 772c.

Taka in podobna pisma čita Al Jolson z velikim zanimanjem in ne samo po dnevi, temveč tudi ponoči. Iz hvaležnosti do svojih malih prijateljev pošlje vsakemu svojo originalno fotografijo s podpisom in je zelo vesel, če vidi, da ima njegov tajnik s takimi pošilkami mnogo dela.

Prav pogosto pripoveduje Al Jolson z velikim zanosom:

»Nikdar nisem mislil, da bo moj film »Singing fool« ugajal tudi našim malčkom, in srečen sem, da sem — pri njih naletel na toliko simpatij in razumevanja!«

devolje ustregel, kajti v lupinah, katere je prinesel Emil, je našel moj gost nebroj bacilov zavratne bolezni. Zato Te svarim, dragi prijatelj, bodi zelo previden in vrzi ostrige nekam, kjer ne pride do njih nobena žival.

Bodi mi iskreno pozdravljen
Tvoj
H. Petulant.

Drugi dan dopoldne je Matois navdušeno jedel ostrige in jih zalival z dobro kapljico. Zato mu ni bilo nič kaj po volji, ko je nekoč potkal. Pogledal je na uro. Devet. To vendar ni ura posetov. Zelo nerad je stopil k vratom in odprl. K sreči je bilo samo pismo in povrh še od Petulanta. Ha, ha! Ta se mora jeziti je pomislil Matois smeje in začel čitati pismo. Toda že pri tretji vrstici se mu je začela roka močno tresti. V naslednjem hipu je postal mrtvaško blede, a ko je prečital prijateljevo pismo, se mu je že temnilo pred očmi. Srce mu je začelo močno utripati in dušil se je. Ko je pa prihitel zdravnik, je nesrečni Matois s pojemajočim glasom že delil svoje po-
hištvo slugi in vrtnarju...

G. A.

Ostrige

Gospod Petulant je odprl pismo, ga prečital pazljivo in zopet skrbno spravil v kuverto. Potem je pogledal na uro in se spomnil, da mora takoj poklicati svojo ženo.

— Gosta dobimo, — je dejal ženi. — Zorž pride za dva dni k nam. Pripravi za jutri zajca, katerega sem ustrelil v ponedeljek. Kaj če bi poslal še po ostrige, a?

— Dobro bi bilo, toda koga? — je vprašala žena. — Melanie nima časa, če hoče za gosta vse pripraviti.

— Emila pošljem po nje. Ne veš, kje je?

— Takoj pogledam, — je dejala žena in odšla.

Emil je bil dvajsetletni deček, katerega je bil vzel gospod Petulant iz usmiljenja k sebi. Toda Emil je bil navih in razposajen. Kadar je bilo treba prijeti za kakšno delo, ga ni bilo nikjer. Ko so končno preiskali vso hišo in okoliščino, so našli Emila skritega na dvorišču, kjer se je baš pripravil ubiti do smrti izmučeno krastačo.

— Emil, v pristanišče des Brochets se odpelješ, — je dejal gospod Petulant, — in izročiš tole pismo gospodu Tourteu. Seboj vzameš košarico in gospod ti naloži v njo ostrig. Več, kaj je to?

— Ne vem, — je odgovoril Emil.

— Nič ne de, saj to ni važno. Pač pa moraš paziti, da jih v vlaklu ne pozabiš. Si razumel?

— Da, gospod.

Čez dobro uro so vedeli vsi paglavci, da se bo Emil peljal z vlakom, in spremili so ga na kolodvor. Emil je bil praznično oblečen in imel je nov klobuk, s katerim je mahal tovarišem dokler jih je videl, ko pa ni nikogar več videl, je potegnil iz žepa nedokajeno cigareto in si jo s slastjo prižgal. Ta čas se je vlak bližal postaji Pirouette. Ko se je ustavil, je vzel Emil prazno košarico in odšel peš v pristanišče. Tam je poiskal gospoda Tourtea. Mu izročil pismo in dobil od njega polno košarico najlepših ostrig. Potem je šel na izprehod po pristanišču, od dolgega časa je pljuval v vodo in metal v njo školjke. Mimogrede se je sklonil in pobral velikega morskega

raka, katerega je spravil v žep s trdnim namenom položiti ga zvečer Melaniji v posteljo. Oziral se je, kod bi krenil nazaj, ko je naenkrat zagledal vr poln rož in sadja. Bil je vrt sodnika Matois, dobrega znanca gospoda Petulanta. In že se je začel znan glas:

— Kaj pa počenjaš tu, Emil?

— Ostrige nesem domov, — je odgovoril Emil.

— Ostrige? Kje jih pa imaš? Pokaži mi jih! — je dejal sodnik.

— Tu v košarici, — je pokazal deček.

— Bogme, te so pa res lepe, — je priznal sodnik in že pri misli na te delikatese so se mu pocedile slinice. Kar se je lokavo nasmehnil.

— Emil, kaj si pa storil! Saj jih ne seš tako, kakor si jih dobil. Pozabil si jih očistiti! — je vzkliznil na videz začuden in pokazal dečku prvo ostrigo. — Pojdi z menoj, pomagaj ti bom. — In že je porinil dečka skozi vrata v ograji na vrt. — Ta čas si natrgaj sadja, jaz pa očistim ostrige, je nadaljeval in presenečeni deček je bil zelo zadovoljen. Hitro je splezal na bližnje drevo,

20 odstotne kronske bone
 kupuje v okviru svoje potrebe po dnevni ceni ali ne
 pod 62 %
PUČKA ŠTEDIONA, OSIJEK
 Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal! Požurite se!

Št. 6332/30.

POZIV

**brezkonfesionalnim in takim, ki ne pripa-
 dajo priznani veroizpovedi**

Po zakonu z dne 9. aprila 1870. drž. zakona št. 51, morajo rojstne, poročne in smrtne matice onih, ki ne pripadajo nobeni priznani veroizpovedi (to so zlasti brezkonfesionalci) voditi sreska poglavarstva, v občinah pa, kjer je občinski urad poverjen s političnim uradovanjem, ta urad (v Ljubljani torej magistrat — mestno načelstvo).

Magistrat je pa zapazil, da starši brez konfesije le deloma naznanjajo semkaj rojstvo svojih otrok, ki ne pripadajo nobeni konfesiji oziroma nobeni priznani. Tudi se ne spominjamo, da bi nam bila že kdaj prijavljena za tu-uradno matico smrt osebe brez konfesije (oziroma nepriznane veroizpovedi).

Navedeni zakon določa v § 4, da je vsak rojstni in smrti primer tekom prvih 8 dni, ki sledijo dogodku, prijaviti.

Glede rojstev je ta rok dandanes izpremenjen po čl. 24. zakona o osebnih imenih, ki pravi, da so roditelji dolžni porod svojega otroka prijaviti pristojnemu vodji matične knjige v 30 dneh po rojstvu. Za točno izpolnitev tega propisa so poleg roditeljev odgovorne tudi osebe, ki so pri porodu poklicno pomagale.

Ob naznanitvi rojstva je naznaniti tudi ime, ki so ga roditelji otroku dali. Smrtno naznanilo ima v 8 dneh podati preživeči zakonski sodrug, če tega ni, pa najbližji svojci, in če tudi ti niso tukaj, tisti, v katerega stanovanju ali hiši je taka oseba umrla.

Rojstne in smrtne primere takih oseb, če so umrle v porodnišnici, najdenišnici, bolnišnici, kaznišnici, prisilni delavnici ali drugih zavodih, ima naznaniti predstojnik zavoda.

§ 6. navedenega zakona iz leta 1870 določa za opustitev prijave globo do 50 goldinarjev, kar odgovarja znesku do 500 Din, pri plačilni nezmožnosti pa zapor do 5 dni.

Mestno načelstvo (magistrat) poziva vse one, ki so to svojo dolžnost mor-
 da zanemarili, da nam še nematrikulirane ljubljanske rojence brez konfesije ali nepriznane veroizpovedi z dokazili, kdaj so se rodili (izjava babice ali zdrav-
 nika, event. tudi drugih prič), pisмено prijavijo (kolek Din 5.—) najkasneje do konca marca 1930.

Kdor bo prijavo donaknadil v tem roku, ne bo kaznovan.

Starši ki so prijavo doslej opustili, škodujejo s tem v prvi vrsti svojemu lastnemu otroku, ki bo imel, čim bo moral v šolo, največje nepravilike, ako ne bo mogel predložiti rojstnega lista. Še dosti hujše nepravilike bo pa doživel, če je deček, tedaj, ko bo stopil v vojaško starost, ker bo smatran za begunca in občutno kaznovan po vojnem zakonu. In povsod v življenju mu bo pomanj-
 kanje listine o rojstvu onemogočalo eksistenco.

Pač pa bo magistrat zoper malomarneže po tem roku postopal kazensko z vsi strogostjo, tako radi neprijave rojstev, kakor tudi smrti. Pri tem bo višino kazni odmerjati glede na dolgotrajnost, odkar malomarnost teče.

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 15. februarja 1930.

CORONA

ADICIJSKI STROJ

najnovejša izdelava na zalogi pri tordki

Gud. Baraža, Ljubljana

SELENBURGOVA UL. 6 — Tel. 29-80

Odgovornost otrok
 Nemko, samo z dobrimi sprječevali
 sprejemem takoj za Beograd k dve-
 ma 4 in 1 leto starima otrokoma.
 Ponudbe s prejšnjimi sprječevali in fo-
 tografijo poslati na naslov: Herzi,
 Beograd, Strahinica brna 38. 915

Vajenca
 krepkega, poštenega staršev, v sta-
 rosti 14—15 let, sprejemem v sla-
 sičarsko obrt s 1. aprilom t. l.
 Hrana in stanovanje v h. s. c. c. s. s.
 po dogovoru. — P. Stary nasl.
 Krško ob Savi. 914

DRVA — PREMOG

pri družbi »Kurivo«

Dunajska 33

Javna skladišča Tel. 3434

Restavracija v Zagrebu

v najlepšem centru z inventarjem
 in dolgoletno pogodbo se takoj pro-
 da ali odda proti kavciji v najem.
 Ponudbe pod »Restavracija«/899 na
 podružnico »Jutra« v Mariboru.

Ceno na prodaj:

3 stelaže močue ca 2 m/3 m/40 cm,
 1 veliko in močno mizo s polico,
 1 pult ca 4 1/2 m, pisalno mizo ame-
 rik, pisalno mizo amerik, z rolo,
 nov pisalni stroj, pisalni stroj
 »Ideal«, več krasnih olinatih slik
 z okvirji, stroj za izdelovanje ce-
 mentne zidne opeke in stroj za iz-
 delovanje cementnih blokov ceno
 proda Jančigal, Specialna trgovina
 dežnih plaščev, Tavčarjeva (Sod-
 na) 1. 909

Krušno moko

in vse mlevske izdelke ved-
 no sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Stari trg 32, Ljubljana.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccoli-ja
 v Ljubljani krepča oslabele, malo-
 krvne, odrasle in otroke. 87-1

„OLLA“
 GUM...?

Za vsak poedini komad
 popolna garancija!
 Dokazano najdovršenejši.

Dva velika vloma

Ljubljana, 21. februarja.

Zadnje čase je bil v mestu pred vlo-
 mami in tatovi precejšen mir. Policija je
 namreč polovila člane dveh vlomskih tolp
 in jih zaprla. Toda te dni sta bila zopet
 izvršena dva vloma, ki dokazujeta, da je
 v mestu še tretja vlomilska tolpa. Prvi
 večji vrom je bil izvršen v noči od 19. na
 20. t. m. v gostilniške prostore tvrčke M.
 Petrič na Dunajski cesti 31. Tatovi so od-
 nesli dve gniati, 5 kg sira, 2 kg ogrskih
 salam, razna druga jedila, 10 litrov sli-
 vovke, 104 litre raznega vina, žganja in
 likerjev, par skateli cigaret, 1 namizni prt,
 pet servetov, 15 malih srebrnih kavčnih
 žličk, 36 večjih srebrnih žlic, 36 srebrnih
 vilic, 36 srebrnih nožev, 24 desertnih sre-
 brnih žlic, 4 večje srebrne vilice, 8 več-
 jih in 8 malih nožev. Oropali so sploh
 vso gostilno, odnesli so tudi 22 belih veli-
 kih namiznih prtov, 32 servetov, več za-
 vihov igralnih kart, več skateli cigaret,
 en moški šal, 5 aluminijastih košaric za
 kruh itd. Skupna škoda znaša 17.000 Din.
 Zdi se, da je moralo biti več vromilcev
 in da so nemara celo prišli z vozom ali
 avtomobilom. O vromu je bila obveščena
 tudi policija, ki je uvedla obširno preiskavo
 ter obenem odredila dve raciji po mestu.

Prvo racijo je izvedla v Mostnem logu,
 odkoder so stražniki in agenti prignali 8
 postopačev in sumljivih elementov na po-
 ličijo. Izkazalo se pa je, da nobeden pri-
 jetih ni sodeloval pri vromu. Zato je poli-
 cija včeraj dopoldne izvedla še eno racijo,
 ki je pa tudi neuspešno končala. Vse ka-
 že, da ima opravka z rafiniranimi vromil-
 ci, ki so najbrž že odnesli pete in jo po-
 pihali iz mesta.

Snoči je bilo vromljeno v stanovanje go-
 stilničarke Ane Fabjanove v Studentovski
 ulici. Žrtve vromilca so bili večinoma go-
 stilniški uslužbenci. Tat je odnesel kletarju
 Francu Trnovcu 2000 Din, kuharici Rosaliji
 Tičar 900 Din in ovratno verižico, nataka-
 rici Milki Brolih 50 Din. Skupna škoda zna-
 ša okoli 3500 Din. Tat je napravil luknjo v
 vrata in zlezel skozi odprtino. Denar je
 našel v omari, ki je bila sicer zaklenjena,
 a jo je siloma odprl. Zdi se, da je moral
 tat razmere v hiši dobro poznati.

Zanimivo je, da je to že četrti vrom pri
 Fabijanovi v enem letu. O vromilcu ni no-
 benega sledu.

Včeraj je policija prišla neko Ano V.,
 ki je osumljena, da je vromila v cerkev Sv.
 Jakoba. Odneala je tam več cerkvenih stve-
 ri v vrednosti 500 Din. — Včeraj je na po-
 ličijo tudi prijavila neka dama, da ji je bil
 ukraden 3500 Din vreden briljantni prstan.

**Seno po Din 110 in slamo po Din
 75 za 100 kg**

prvovrstno sladko v balah, če se vzame v količini nad
 10 bal tudi cenejše, prodaja iz komisij-ske zaloge

Špedicija TURK, Ljubljana

CIRIL KRAVOS
 dne 20. t. m. v Trstu umrl.
 Pogreb bo v Trstu. Parastos bo v ponedeljek
 24. t. m. ob 10. uri dopoldne v pravoslavni ka-
 peli v Ljubljani
 VLADIMIR KRAVOS, brat
 v imenu cele družine.

**ZVEZA INDUSTRIJCEV NA SLOVENSKEM OZEMLJU KRALJEVINE
 JUGOSLAVIJE** javlja prežalostno vest, da je danes ob 9. uri predpoldne v svoji
 hiši na Bregu preminul gospod

Peter Kozina

tovarnar, imetnik visokih redov itd.

Čas pogrebnih svečanosti se še določi.

Blagopokojni je bil član predsedništva Zveze industrijcev vse od njene usta-
 novitve. Mi smo ga spoštovali in ljubili kot plemenitega, dobrega moža, in smo
 zrlj nanj in na njegovo delo z upravičenim ponosom. — Slava njegovemu spo-
 minu!

V Ljubljani, dne 21. februarja 1930.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA jav-
 lja tužno vest, da je danes zjutraj preminul njen
 zaslužni podpredsednik, gospod

dr. Josip Jerič,

odvetnik in posestnik v Ljubljani

Blagega pokojnika ohranimo v hvaležnem in
 častnem spominu.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1930.

Ravnateljstvo.

MESTNA OBČINA LJUBLJANA sporoča prežalostno vest, da je njen občinski
 svetovalec, gospod

dr. Josip Jerič,

advokat v Ljubljani

danes zjutraj po mukepolnem bolehanju preminul. Svojemu vestnemu in vne-
 temu sodelavcu, ki je bil izza januarja 1928 član občinskega sveta in je bil iz
 svojega dela iztrgan v najboljši moški dobi 49 let, bo občina trajno ohranila
 hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1930.

S potrjim srcem javljamo žalostno vest, da je danes dne 21. februarja preminul gospod

dr. Josip Jerič

predsednik Nadzorstvenega sveta Zadrugne gospodarske banke d. d.

v Ljubljani, član nadzorstva Zadrugne zveze v Ljubljani, član načelstva Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani, član občinskega sveta mesta Ljubljane, odvetnik itd.

Pokojnik je bil naš vnet in požrtvovalen sotrudnik, ki je dolgo vrsto let s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem pomagal zavodu ter si je s tem pridobil velike zasluge.

Ohranili ga bomo v trajnem hvaležnem spominu.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1930.

UPRAVNI SVET, NADZORSTVENI SVET in
RAVNATELJSTVO

Zadrugne gospodarske banke, d. d. v Ljubljani.

Danes, dne 21. februarja 1930 je končal svojega življenja pot odvetnik, gospod

dr. Josip Jerič

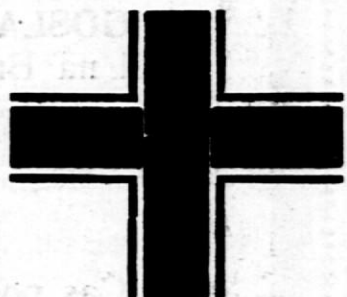
član načelstva, rentne komisije in revizor Pokojninskega zavoda za nameščence itd.

Pokojnik je bil član avtonomne uprave Pokojninskega zavoda od njenega početka. Bil je neumoren delavec na socialnem polju in v veliki meri je njegova zasluga, da je zavod dosegel sedanjo višino.

Predragemu pokojniku in vzornemu sodelavcu bomo ohranili zvest in trajen spomin.

Pogreb se bo vršil izpred mrtvašnice, Stara pot 2, v soboto, dne 22. t. m. ob 16. uri.

POKOJNINSKI ZAVOD ZA NAMEŠČENCE V LJUBLJANI

Globoko potrti in z žasnim srcem javljamo tužno vest, da je danes dne 21. februarja preminul gospod

Peter Kozina

veleindustrijalec, šef tvrdke Peter Kozina & Ko., član predsedništva Zveze industrijalcev, član cenz. odbora Narodne banke kraljevine Jugoslavije, filijale Ljubljana, imejitelj reda sv. Save III. r. itd., itd.

Izgubili smo v njem neumornega in velezaslužnega sotrudnika, vzornega šefa in delavca, ki je s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem pridobil si nevenljive zasluge in splošno priznanje.

Z ustanovitvijo velikega industrijskega podjetja največjega te stroke v naši kraljevini in s svojim vzornim delovanjem na industrijskem polju si je postavil spomenik, ki bo ohranil njegovo ime tudi bodočim rodovom.

Smrt ga je ugrabila nam nepričakovano v vnetem delu, v katerem je ves živel poln neupogljive volje in vztrajnosti.

Zapušča vrzel, ki jo bo težko izpopolniti. Njegov spomin bo živel v nas, njegove tradicije nas bodo vodile pri daljnem razvoju našega podjetja.

Ljubljana, 21. februarja 1930.

„PEKO“, družba z o. z.
fabrikacija in prodaja čevljev
LJUBLJANA-TRŽIČ